

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za tujemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Italijanski načrti v Abesiniji:

Mussolini bo odstavil neguša

Ko bo Italija zasedla najmanj polovico Abesinije, bo izveden plebiscit, s katerim bo neguš Haile Selasi odstavljen in proglašen za abesinskega cesarja ras Guksa, ki bo sprejel vse italijanske mirovne pogoje

Zeneva, 11. aprila. r. Kljub temu, da je Italija na prvi poziv odbora trinajstih DN, ki ima nalogo posredovati med Italijo in Abesinijo ter pokreniti mirovna pogajanja, pristala na to, da se prične preliminarni razgovor v svrhu prekinitve sovražstva in pogajanj za mir, je doslej pričel pogajanj z raznimi manevri stalno zavlačevala, čeravno njena vojaška zmaga v Abesiniji ni bila več dvomljiva. Šele polagoma so prišli na dan prvi cilji teh manevrov.

Italija stremi po prepričanju ženevskih krogov za tem, da zasede čimveč abesinskega ozemlja. Vojaška okupacija tega ozemlja bi zelo olajšala stališče Italije pri mirovnih pogajanjih in v Rimu nič več ne prikrivajo, da misli Italija zasedeno ozemlje obdržati v trajni posesti kot svojo kolonijo.

Kar se tiče preostalega dela Abesinije, pa ima Italija prav tako že določen načrt. Prva njena zahteva gre za to, da se Abesinija popolnoma razoroži, tako da ne bi nikdar več mogla misliti na kak oborožen upor proti italijanski nadvladi. Da pa bi imela Italija še večje garancije ter na vsej črti okrepila svoj prestiž, je skoval Mussolini še poseben načrt.

Maršal Badoglio je dobil povelje, naj tudi preko velikonočnih praznikov ne miruje, marveč naj v pospešnem tempu nadaljuje pohod v notranjost abesinske dežele, da bi tako čimprej zasedel Desije, kjer je bil doslej glavni stan abesinske vojske. Z nasprotno strani prodira v istem pravcu general Graziani. Na ta način bo Italija zasedla več kakor pol Abesinije. Ko bo dosežen ta

cilj, namerava Mussolini izvesti v zasedenem ozemlju neke vrste plebiscit, s katerim naj se abesinski cesar Haile Selasi odstavi, za abesinskega cesarja pa proglasi ras Guksa, ki je, kakor znano, takoj v začetku italijansko-abesinske vojne prešel na stran Italijanov.

Ko bo ras Guksa na ta način »po volji naroda« postal abesinski cesar, se bodo začela med njim in Italijo mirovna pogajanja in to brez posredovanja Društva narodov. Ras Guksa, ki je italijanski plačanec, bo kot abesinski cesar pristal na vse mirovne pogoje, ki jih bo stavila Italija. Preostala Abesinija, ki bo obsegala le del amharske pokrajine bo pod vodstvom neguša Guksa prostovoljno sprejela italijanski mandat.

Italijo hoče na ta način postaviti Zenevo pred izvršeno dejstvo in upa, da bo Zeneva spričo evropskih homatij pristala na tako ureditev abesinskega vprašanja.

V ženevskih krogih so ti načrti Italije zbudili precejšnje vznemirjenje, ker se boje, da bo tako postopanje Italije izzvalo nove komplikacije. Malo verjetno je, da bi Anglija mirno pristala na tolikšno okupacijo Italije v vzhodni Afriki. To se je pokazalo že na včerajšnji seji odbora trinajstih DN, na kateri je zahteval Eden, da se postavi Italiji ultimativna zahteva, da najkasneje do prihodnjega četrtka pošlje v Zenevo svojega pooblaščenega zastopnika za mirovna pogajanja. Če tega ne bo storila, se bo takoj sestel sankcijski odbor, da sklene poostreje sankcije proti Italiji, čemer pa se Francija odločno protivi.

Posredovanje med Italijo in Abesinijo:

Novo povabilo Italiji

Po velikonočnih praznikih se bodo nadaljevala pogajanja, če bo Italija na to pristala

Zeneva, 11. aprila. z. Odbor trinajstih je sklenil pozvati italijansko vladu, naj pošlje prihodnji tork v Zenevo svojega posebnega delegata, ki bo mogel s potrebnimi pooblastili sodelovati v nadaljnjih razgovorih o mirni ureditvi vzhodnoafriškega spora. Delegat naj stopi ta dan v stike s predsednikom odbora Madariago. Odbor sam se sestane šele prihodnji četrtak. Madariaga mu bo poročal o nadaljnjih razgovorih z delegati obeh strank.

Odbor je razpravljati tudi o sklicanju od-

bora osemnajstih, kar je zahteval zlasti angleški minister Eden. Odbor je naposled sklenil prepustiti predsedniku odbora osemnajstih Vasconcellosu, naj sam določi, ali bi bila seja njegove odbora v danih razmerah potrebna in primerna.

Snoči je Madariaga izročil baronu Aloisiju pismo, v katerem vabi italijansko vladu, da naj se prihodnji tork zglasi v Zenevi njen delegat, ki se bo mogel pogajati o mirni ureditvi vzhodnoafriškega spora.

Konferenca lokarnskih držav:

Eden odklanja zahteve Flandina

Italija se čuti zapostavljena

Zeneva, 11. aprila. z. Angleški zunanji minister Eden je na snočni seji lokarnskih držav odklonil zahtevo francoskega zunanjega ministra Flandina, naj bi lokarnske države intervenirale v Berlinu proti utrjevanju porenske pokrajine. Prav tako je Eden odklonil Flandinovo zahtevo glede uvedbe sankcij proti Nemčiji, češ da za podobne ukrepe ni pravne osnove. Sicer pa smatra angleška vlada, da je z Nemčijo v pogajanjih in je treba ta način ureditve pospešiti.

Italijanski delegat baron Aloisi se je na seji pritožil proti temu, da skuša Vel. Britanija omaloževati Italijo, ker v dosedanjih pogajanjih lokarnskih držav še ni izrecno naglasila, ali bi bilo italijansko sodelovanje v Evropi koristno in primerno ali ne. Flandin se je takoj zavzel za to zahtevo in izjavil, da smatra njegova vlada italijansko sodelovanje v evropskih vprašanjih za nujno.

Komunike

Zeneva, 11. aprila. AA. O razgovorih med zastopniki lokarnskih držav je bilo snoči ob 11. izdano uradno poročilo, v katerem se med drugim pravi:

Predstavniki Belgije, Francije, Anglije in Italije so se sestali 10. aprila v Zenevi, da

Mirovne pogodbe se rušijo:

Turčija zahteva revizijo

lausanske pogodbe

Nota turške vlade vsem državam podpisnicam zaradi utrditve Dardanel

Pariz, 11. aprila. z. Havas poroča iz Ankare: Turška vlada je sklenila poslati državam, ki so podpisale lausansko mirovno pogodbo, noto v kateri bo zahtevala, naj se izpremeje določbe, ki se nanašajo na Dardanele. O

škega memorandumu. V zvezi s tem bodo zastopniki angleške vlade vstopili v stik z nemško vlado, in bodo posebno točno z njo razjasnili, kakšno važnost pripisuje nemška vlada dvostranskim pogodbam, ki jih predlaga, in kako misli te pogodbe spraviti sklad s pojmi o kolektivni varnosti in medsebojni pomoči.

Francoski predstavniki so izjavili svoje rezervirano stališče glede pogajanj, dokler se ne dajo garancije za morebitno spremembo stanja v Porenju v času pogajanj. Če pride do kake take spremembe, potem so se štiri države sporazumele, da bodo takoj stopile v stik. Vse štiri države so tudi vzele na znanje, da se generalni štabi sestanejo v Londonu 15. aprila sledeč sklepanje londonske konference. Sklenjeno je bilo, da se predlog Francije preda DN. Tudi Nemčiji bo predloženo, da se njen predlog preda DN na daljše proučevanje.

Italijanski delegat je izjavil, da z rezervno sprejema vse te zaključke, dokler italijanska vlada ne pristane nanje.

Francija obupuje nad DN

Pariz, 11. aprila. Znanj francoski politični pisec D'Omeresson zagovarja v »Tempos« naj bi Francija popolnoma izpremenila svojo dosedanja politika v Evropi. Franciji ne kaže sodelovati še dalje v Društvu narodov. Zato naj to ustanovo »zapusti« in se posveti samo skrbi za lastno varnost in bodočnost. Mesto sodelovanja v Društvu narodov, ki ne more zaščititi življenjskih interesov Francije, naj francoska politika skrbi za zaveznitva in pospešuje prijateljstva med Francijo in njenimi zavezniki.

„Hindenburg“ se je srečno vrnil

Friedrichshafen, 11. aprila. z. Zrakoplov »Hindenburg« se je vrnil iz Južne Amerike. Poveljnik pripoveduje, da se je prvi motor pokvaril nad Gibraltarjem. Druga pokvara se je pripetila nad Sredozemskim morjem. Kmalu pa so jo popravili, tako da je mogel motor delovati in je zrakoplov plul dalje, čeprav z zmanjšano hitrostjo.

Na Dunaju se ženijo

Dunaj, 11. aprila 16. aprila bo na Dunaju poroka mlade komaj 17-letne princeze Alice Parmške z donom Alfonzom Burbonskim. Poroki bodo prisotnostmi vsi v Avstriji živeči nadvojvode Habsburški, ker je oče neveste brat moža bivše cesarice Zite.

ZAGREBAČKI ZBOR

XXV. SPECIJALNI VELIKI SEJEM
2. — 11. V. 1936

XIII. Salon avtomobilov
Udobno stanovanje in vrt
Turizem

»Kevica«
Letni šport
Poljedelstvo
Perutnina, kuni

Za naprej nabavljeno legitimacijo na železnicaah brezplačni povratek za osebe in blago na Jadranskih parobrodih višji razred za nižji

za odhod 27. IV. — 11. V.
za povratek 2. — 16. V. 1936.

Vesolja in zadovoljstva polne praznike ustajenja želimo naročnikom, čitateljem, inzerentom in sotrudnikom.

Anglija odklanja nemške kolonialne zahteve

Važne izjave ministra Chamberlaina — Anglija na vrnitev kolonij Nemčiji niti ne misli

V angleški spodnji zbornici se je te dni vršila važna debata, ki se je tikala naj-aktualnejših zunanje-političnih problemov. Zlasti je interesantni on del, ki je bil posvečen kolonialnemu problemu, to se pravi nemškimi zahtevam po vrnitvi nekdanjih kolonij.

Prešli smo v dobo, ko se na široko uvažujejo zahteve po spremembah marsikaterih od najvažnejših določb iz mirovnih pogodb. Pri tem se ne da zanikati, da ima taka politika ravno v Londonu izredno mnogo razumevanja in da spadajo ravno britanski državniki med one, ki so takorekoč najbolj širokogrudni napram »novemu« stanju. Bilo je tako že, ko je šlo za ukinitje reparacijskih plačil, pa potem, ko je Nemčija obnovila svojo armado zoper določbe mirovnih pogodb, ter končno, ko je zavrgla locarnsko pogodbo povsem enostransko ter izvedla remilitarizacijo Porenja.

Ko je izvedla Nemčija preobrat v Porenju, je ponudila spravo na osnovi svoje enakopravnosti in napovedala celo možnost povratka v Zenevo. V Društvo narodov. Toda postavila je hkrati še eno zahtevo, pač kot pogoj za »spravo«: ureditev kolonialnega problema. Z drugimi besedami se je reklo to, da je treba Nemčiji vrniti kolonije, ki jih ji je vzel versajski mir, pa bo sprava dosežena.

Po dosedanjih skušnjah se je dalo pričakovati, da bo na to zahtevo dal ravno London odgovor, kakaj Anglija je za to najbolj kompetentna, ker je vzel veliko večino nekdanjih nemških kolonij. Dosedaj se je Anglija tega odgovora izogibala in politična javnost je imela občutek, kakor da se pripravljajo koncesija, da misli ostati angleška politika dosledna svoji dosednji popustljivosti, pa da bo enako popustljiva tudi v kolonialnem vprašanju. Ali z drugimi besedami: da se bodo kmalu začela pogajanja z namenom, da se Nemčiji satura tuč: v tem pogledu, zlasti ko bi imela Anglija tu najlažje stališče, kakaj njena koncilijantnost tu ne zavisi od volje drugih, marveč se more pokazati povsem v lastnem področju.

Debata v spodnji zbornici naj bi dala na to vprašanje jasn odgovor. Churchill je v diskusiji po pravici raje, da se izjave članov vlade glede kolonialnega problema precej razlikujejo, pa da je spričo tega še posebno potrebno, da se ustvari jasnost. Zakladni minister Neville Chamberlain je odgovoril v imenu vlade ter podal avtoritativno izjavo. Ta enunuciacija je torej silno pomembna. V svojem jedru je povsem zanikajoča ter odklanja nemške zahteve po vrnitvi nekdanjih kolonij. Neville Chamberlain je ponovil svojočasno izjavo kolonialnega ministra Thomasa, ki je dejal, da Anglija ne misli na to, da bi oddala bodisi kolonije ali mandatne dežele.

S tem se je angleška vlada izrekla, da njena popustljivost ni brezmejna, marveč da se neha prav tamkaj, kjer bi bilo najlažje ustrezni nemškimi zahtevam. To je vsekakor silno važno dejstvo, ki bo nedvomno povzročilo še velik odmev od jako različnih strani. Doslej se politična glasila vzdržujejo kompartmentov, saj je stvar res delikatna. Tudi se mora podčrtati, da je tako določna zavrnitev vendarle nekoliko osumnja, prav spričo tega, ker se neke dosedaj izrečene besede angleških državnikov dale slutiti, da nemške zahteve po kolonijah ne bodo zadele na tako negativen

odgovor. Tega se je očitvidno zavedal tudi Chamberlain sam, pa je svoji izjavi dodal pasus, ki bi se mogel smatrati kot vratec, ki naj bi dovoljevala eventualne koncesije. In značilno je, da nekatera poročila v njih videla jedro Chamberlainove izjave ter so na tej osnovi sklepala, da je Anglija pod gotovimi pogoji pripravljena na pogajanja o vrnitvi kolonij.

Chamberlain je namreč podčrtal razliko med praviimi angleškimi kolonijami ter onimi ozemlji, ki jih Anglija upravlja kot mandat Društva narodov. Dočim glede prvih sploh ne more biti govora o kakih odstopitvenih možnostih, pa je glede drugih omenil možnosti, po katerih bi mogla mandatna funkcija priti na razgovor. Sedanja vlada sicer na to ne misli, — to je tedaj striktna odklonitev, — toda glede bodočih vlad ne misli jemati odgovornosti nase in prepušča pač njim odločanje o tem. V tej zvezi pa je Chamberlain naglasil, da se mandati niso podeljevali kot provizorij in da se ni jemalo v račun, da bi se kdaj mandatne dežele vračale Nemčiji. Toda ako bi se vse države, ki vršijo mandate, izjavile za novo razdelitev in bi se enako izjavilo Društvo narodov, potem bi bila Anglija pripravljena, da prične o tem pogajanja. Te klavzule so jako važne. Imeti moramo pred očmi, da vršijo nekatere mandate britanski dominioni na pr. Avstralija in Južna Afrika, pa da so se s te strani že ponovne čule odločne izjave, da ne more biti govora o vračanju mandatnih dežel. Vračanje mandatov, odnosno podelitev mandatov Nemčiji bi bila vezana na proceduro sklepanja pri Društvu narodov, kar nikakor ni preprosta stvar.

Chamberlain je izrekel še druge rezerve. Dotaknil se je modernih nemških tez o neenakopravnosti ras in iz njih izviračega pojmovanja prebivalstva v kolonialnih predelih. Tu je postavil tezo, ki v Berlinu ne bo vzbudila pritrditve, namreč v obliki izjave, da Anglija ne bi mogla pristati na spremembe glede mandatov drugače, kakor da bi se posebej zagotovile pravice prebivalstva v mandatnih deželah, češ da je angleška vlada vezana napram prebivalstvu po dosedanjih odnosih.

Po vsem tem bi se dalo vseno sklepati, da absolutno izključena pogajanja glede mandatnih dežel vendarle niso. Toda v kolikor je Chamberlain naznačil tako možnost, jo je transporiral v nedoločno bodočnost, zraven pa zaključeval pogoj, pod katerimi bi prihajala v poštev. Pri tem se vidi težnja, da pokaže na edino možno pot — skozi Zenevo, po posredovanju Društva narodov, pa še v tem primeru pod pogoji, ki jih sodobne hitlerjevske teze o enakopravnosti in dostojanstvenosti Nemčije s poudarkom zavračajo. Zato ni čudno, da je svetovni tisk posvetil tej Chamberlainovi naznaki tako malo pozornosti, pa da je zabeležil samo negativni del, ki je seveda vsekakor glavni. To se pravi, da danes Anglija ne namerava vrniti Nemčiji kolonij niti načeti tega vprašanja glede ostalih mandatnih ozemelj. Mogla bi se vsekakor vzeti v poštev participacija Nemčije na izkoriščanju sirovin, toda brez politične oblasti.

Za hitlerjevsko Nemčijo, ki je zahtevala po kolonijah postavila med svoje najaktualnejše programne točke, je diskusija v angleški spodnji zbornici važno dejstvo. Spustiti se v to borbo, bo pač težje kakor je bilo načeti problem reparacij, obnove lastne armade ali remilitarizacije Porenja.

Samomor pod vrhniškim vlakom

Ljubljana, 11. aprila.

Pomlad je sezona samomorov. Davi je obupala nad življenjem 20letna delavka Marija Gregorčičeva, ki je na Viču skočila pod vrhniški vlak.

Ob 7.30 je neka ženska pri kilometru 436 na Viču opazila, da je pravkar skočila pod vrhniški vlak neka mladenka. Vlak je nesrečno strahovito razmesaril odtrgal ji je obe nogi in truplo razkosal, da so posamezni deli ležali daleč naokrog. O tem je bila obveščena policija, naker je odšla na Vič komisija in sicer zdravnik dr. Lužar ter dežurni uradnik g. Kette. Truplo nesrečne mladenke so prepeljali v mrtvašnico.

Ob progi so našli ročno torbico, v kateri je bilo poslovilno pismo, dva z okorno roko popisana lističa, v katerih pravi Marija, da ji ni več mogoče živeti na svetu, ker jo vsi sovražijo. Že snoči je obupala nad življenjem, ki je bilo zanjo le trpljenje in en sam velik petek. Napisa je v postelji poslovilne vrstice. Prosi, da ji tega koraka nihče ne zameri, ker upa, da bo našla ule-

bo pri Bogu. Njeno kolo in njene stvari naj prodajo za njen pogreb. Iz pisma je razvidno, da jo je v smrt pogazala nesrečna ljubezen. S fantom sta se razumela, a njuni zvezi so baje nasprotovali njeni in njegovi starši.

Gandi

stopa zopet na plan

Alabad, 11. aprila. z. Kakor poročajo, se bo Gandi vrnil v vseindijski kongres, da tamkaj posreduje med obema indijskima strankama. Spori so nastali zaradi nove indijske ustave. Mislijo, da bo Gandi vnovič prevzel vodstvo kongresa. To bi pomenilo, da se obenem vrne v javno politično življenje.

Kupujte domače blago!

Danes ob 21. uri svečana premiera!

Dušica Rožamarija

Filma poln nežnosti, lepote in priprave. Krasni naravni posnetki!
DOPOLNILO: V carstvu ptice in najnovejši UFIN zvočni tehnik!

Roman A. Güntherjevo
„Die Heilige und ihr Narr“
Hansi Knotek — Hans Stüwe
Predstave oba praznika ob 15., 17., 19. in 21. uri!
KINO SLOGA, tel. 27-30

Velika noč v rudarskih revirjih

letos ne bo praznik veselja in prebujenja, temveč praznik trpljenja

Trbovlje, 11. aprila.

Letošnji velikonočni prazniki bodo za naše rudarsko delavstvo še mnogo žalostnejši nego v prejšnjih letih. Prejšnja leta se je v zimskih mesecih obratovalo v večjem obsegu, dočim je bilo obratovanje v letošnjih zimskih mesecih radi mile zime močno skrajšano. Prejšnja leta je rudarsko delavstvo v zimskih mesecih vsaj deloma poravnalo dolgeve, ki jih je bilo primorano preko poletja napraviti radi skrajšane obratovanja, letošnjo zimo pa zaslužki niso zadostovali niti za najskromnejše življenjske potrebe.

Razumljivo je, da bo letošnja velika noč za našega rudarja in njegovo družino žalostna, kakor že dolgo ne. Včasih so se naši rudarji tega praznika po pravici veselili. Bil je to praznik pomlad, ko vse brsti, zeleni in vstaja k novemu življenju. Tudi naši rudarji so se življenja veselili, saj je bilo takrat še dela dovolj, pa tudi zaslužek je bil velik, da so si tudi rudarji in njih družine privoščili vsaj nekoliko onih dobrot, ki dajo šele pravo obeležje velikonočnim praznikom. Mladina je vriskala in se veselila velikega pomladanskega praznika, naši rudarji pa so veseli korakali za svojo delavsko godbo, ki jih je na velikonočno nedeljo zgodaj jutraj po kolonijah budila k vstajanju in novemu življenju.

Letošnja velika noč pa se za našega rudarja skoraj ne more več imenovati praznik veselja in prebujenja, marveč praznik trpljenja. Koliko let se že ta praznik trpljenja za našega rudarja in njegovo družino in njihove uboge družine ponavlja, pa še vedno ni upanja, da bi vsaj prihodnje leto napočil za rudarje praznik vstajenja in novega znošnejšega življenja. Ali bo za našega rudarja res večno trajal veliki petek? Ali res ni mogoče vendar že enkrat odstraniti keliha trpljenja iz naših črnih revirjev?

Letošnja pomlad je še prav posebno zgodaj prišla v našo črno dolino. Vse je ozelenelo, vsa narava se je odel v zelenje in cvetje. S kolikim veseljem in zaupanjem je letošnji pomlad pričakoval naš rudar zboljšanje, ki se je od vseh strani obetal. Čeravno bi ne bilo mnogo zaenkrat, ali vsaj toliko, da bi se za spoznanje položaja zboljšal. Naši rudarji bi dobili s tem nado, da se bo vsaj za bodočnost položaj zboljšal in da bomo odslej korakali naprej in ne nazaj. Če občutek, da gremo boljšim dnem naproti po dolgem trpljenju in trpih izkušnjah, bi razpoloženje med rudarskih delavstvom močno dvignilo, skratka imelo bi zavest, da vstaja

in stopa v novo življenje. S kolikim veseljem bi s to zavestjo obhajal naš rudar letošnjo velika noč, si lahko misli le oni, ki je vsa leta bral z blede upadlih obrazov naših rudarskih trpinov vprašanje: Kdaj bo boljše, kdaj pride naše vstajenje?

Veseli, ki bi zavladalo v rudarskih revirjih letošnji velika noč ob četudi neznatnem zboljšanju, ki bi nastopilo z večjimi naročili premoga s strani državnih železnic, bi bilo težko popisati. Poleg rudarja bi se veselil tudi trgovec, obrtnik in sploh vsi stanovi, ki so docela navezani na obratovanje rudnika. Med našimi pridobitnimi krogi bi vključilo novo zaupanje, da prihaja v naše revirje novo življenje in boljša bodočnost. Otvorili bi našemu delavstvu nove kredite, ki so bili radi vedno večje krize in manjših zaslužkov že skoraj docela ustavljeni. Izpad večjih zimskih zaslužkov bi nadomestili krediti pri trgovcih in obrtnikih, da bi se poletje lažje prebrodilo.

Tako pa so vsi upi naših rudarjev splavali po vodi. Zlasti pa po nedeljskem shodu v Društvenem domu, kjer je bilo rudarjem jasno povedano, da večjih državnih naročil premoga zaenkrat ne bo. Namestu, da bi naš rudar vsaj letošnje velikonočne praznike preživel v veselju in v nadi, da pride po dolgem velikem tednu trpljenja vendar enkrat njegovo vstajenje, bo preživel tudi letošnje praznike še v trpljenju in žalosti. Mnogi rudarji svojim družinam ne bodo mogli nuditi niti najmanjšega priboljška, ki bi jih spominjal na velikonočne praznike.

Toda naši rudarji naj ne obupajo. Slišali smo danes tarnati starega vpokojenega rudarskega očanca, ki je svojemu skljucenemu v trpljenju osivelemu tovarišu dejal: Ne spominj se, kljub svojim 80 letom, da bi bilo že kdaj tako slabo, kakor je sedaj. Včasih smo delali 12 ur, res smo morali garati, toda zaslužili smo vsaj toliko, da nam je vsaj za veliko noč in druge praznike nekaj ostalo. Sedaj pa še za golo življenje spri nima.

Gotovo je ta žalostna povest starega rudarja resnična, toda prav tako resnično je tudi dejstvo, da bo tudi za našega težko preizkušene rudarje in njih družine prej ali slej napočilo vstajenje, ki po tem dolgem trpljenju priti mora. Naša iskrena želja pa je, da bi to toliko težko pričakovano zboljšanje prišlo prav kmalu, tako da bi že prihodnja velika noč postala mejnik med sedanjim trpljenjem in lepšo, srečnejšo bodočnostjo prebivalstva rudarskih revirjev.

odredbam prireditvene komisije pokoriti, nasprotno pa se od tekmovalca izključiti in preda v nadaljnji postopek. 8.) Diska se bo vrtila ob vsakem vremenu. Prireditveni odbor.

— SK Sreboda. Prvo moštvo gostuje v nedeljo v Trbovljah. Zbrati se mora ob 13.20 na glavnem kolodvoru. Postava na deski v Delavski zbornici. Vsi in točno. Opremo dvigniti dopoldne med 10. in 11. uro.

V Savo je skočil

Zagreb, 11. aprila.

Včeraj zjutraj je Sava pri Zagrebu naplavila truplo neznanega utopljenca, v katerem so pa takoj spoznali klobučarskega pomočnika Ljudevita Pajka iz Ljubljane. Pri Podsedu je skočil Pajk 4. t. m. v Savo. Mimo je baš šla orožniška patrula in opazila je, kako se je nekdo pognal z mostu v Savo, na mostu je pa pustil kolo in kovčeg. Orožniki so oboje vzeli in uvedli preiskavo. Kmalu so dognali, da je kolo last Ljudevita Pajka, stanujočega v Zagrebu. Pozneje so našli blizu mostu tudi poslovnico pisma, v katerem Pajk nekemu očita, da ga je pognal v smrt. Pismo je napisal tik pred samomorom.

Zagrebska policija je zaščitila tudi njegovo gospodinjstvo, ki je izpovedala, da je videla Pajka zadnjič 1. aprila, da se mu pa ni zdelo, da bi mu rojile po glavi samomorilne misli. Videla ga je sploh redko, ker je mnogo potoval. Vozil se je s kolesom okrog, da bi dobil delo. Doma se je pečal s popravljanjem starih klobukov in tako se je skromno preživljal. Njegovo truplo je ležalo v vodi šest dni in je že močno razpadlo, ko ga je Sava naplavila. Opazil ga je slučajno strojni ključavničar Dimitrije Kristov. V utopljenčevem žepu so našli turistično izkaznico na ime Ljudevita Pajka. Pokojnik je bil rojen leta 1904 v Zabukovju srez Brežice. Policija je uvedla preiskavo, da dožene, koga je mislil Pajk v pismu, napisanem tik pred samomorom.

Iz Maribora

Mariborski harmonikarji gredo na turnejo. Jutri popoldne odpotujejo Mariborski harmonikarji, ki jih vodi odlični glasbeni pedagog in mladino ljubeč V. Vilko Šušteršič, na turnejo po naši lepi domovini. Odzvali se bodo povabilom in nastopili v Petrinji, Sisku, Somboru, Petrogradu in drugod, kjer jih vsi že tako nestrno pričakujejo. Malčki bodo pokazali našemu ljudstvu prelepo slovensko, hrvaško in srbsko narodno pesem, sami pa se bodo ponovno navzili lepote prelepe domovine. Na turneji bo male mariborske harmonikarje spremljal tudi mariborski dopisnik »Slovenskega Naroda«, ki bo čitatelje sproti obveščal o njihovih uspehih in o vzhicanju malčkov, ko bodo zopet potovali po širni Jugoslaviji.

Velikonočni repertoar mariborskega gledališča. »Siromakovo jagnje« odsko silno efektno delo znanega biografa Stefana Zweiga uprizorje na velikonočno nedeljo ob 15. uri. Ta drama, ki se godi za časa Napoleonovih pohodov po Egiptu, učinkuje vsebinsko po svojem pretresljivem ključu po pravici, po razgibanem dejanju ter po zelo srečno izbranih sliki. Veljajo znane cene. Premiera revijske opere Jare Beneša »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron« bo na velikonočno nedeljo zvečer. To je danes povsod z velikim uspehom igrana opereta, ki ima to prednost, da ni pisana prav nič šablonsko ter da uporablja v glasbenem oziru poleg vžigajočih »šlagerjev« tudi mnogo ljudske glasbe. Vsebinsko je z mnogo humorja in komike zabeljena zgodba o treh zaljubljenih parih, ki se iščejo in jim dobri

gi predpisi. Še celo strelav se ne bojijo več. Ni še teden, ko so sredi noči na Jamnici pri Prevaljah počili strel, ko so v noči na četrtki morali granatirji zopet uporabiti orožje. Dočim se je en tihotapec takoj udal in izročil oblastem vso natihotapljeno robo, je drugi pobegnil v Avstrijo, kljub temu, da so obmejni stražniki oddali za njim več strelav.

— Otok v gnojnici. Včeraj je na Pobrežju padel 4-letni grobarjev sin Simon Trinker med igranje v jamo, kjer se zbira gnojica. Na kriko sta prihitela roditelja in otroka v zadnjem trenutku rešila strašne smrti.

Iz Celja

c — Aljebin pride 21. aprila v Celje. Svetovni šahovski mojster dr. Aljehin bo igral v torek 21. t. m. v Celju simultanko s celjskimi šahisti. Prijave za aktivno udeležbo na simultanki sprejema do četrtka 16. t. m. g. Grašar v kavarni »Evropa«.

c — Na večer slovenske besede sodobne lirike, ki ga bo priredilo Društvo jugoslov. akademikov v Celju v soboto 18. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču, bodo recitirali iz svojih del znani sodelavci »Ljubljanskega zvonca«, »Sodobnosti« in »Doma in Sveta«. Bogomil Fatur bo recitiral pesmi po kojnega srečka Kosoveca, iz svojih zbirk pa bodo recitirali Miran Jarc, Tone Selšker, Anton Vodnik, Edvard Kocbek, Božo Vodusek, Mile Klopčič in Bogomil Fatur. Uvodna beseda bo pokazala prežer sodobne slovenske lirike. Ta večer bo nudi gotovo mnogo umetniškega užitka, ki ga celjska kulturna javnost gotovo ne bo hotela zamuditi.

— V celjski bolnici sta umrli v četrtki 29 letna tesarjeva žena Ana Pustiškova iz Pečovnika pri Celju in 10 letna železničarjeva hčerka Marija Kačičeva iz Debra pri Laškem.

c — Usoden padec z voza. V četrtki okrog pol 9. dopoldne je padel pri industriji g. Ivo Čatru uslužbeni žagar Anton Povalec z Bukovega žlaka pri Celju pri nakladanju hmelja z voza ter se težko poškodoval po glavi, rokah in nogah in dobil tudi notranje poškodbe. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

c — Concordia : Celje. Na velikonočni ponedeljek ob 16. se bo pričela na Glaziji prijateljska nogometna tekma med prvimi moštvi bivšega državnega prvaka SK Concordije iz Zagreba in SK Celjem. Tekma bo gotovo zelo zanimiva in bo nudila lep sportski užitek. Ob 15. se bo pričela predtekma rezerv SK Celja in SK Jugoslavije.

c — Nočno lekarniško službo ima od vseh petka 17. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

„Micky“ miške

v pravljicah

Novost za Ljubljano! Radost za staro in mlado!

»Pepečica«, »Volk v ovčji koži«, »V kraljestvu lutke«, »Senzacija kamere«

Matineeje

Oba praznika ob 10.30 dopoldne

po 4.50 Din sedež

Popolnoma novo!

KINO SLOGA, tel. 27-30

Iz Kranja

— Dva avtomobila zgorela. Ko se je prejšnji teden vračal potnik Prešernove celjanske tovarne Viktor Štravs s soferjem v avtomobilu s potovanja po Hrvaškem domov, se jima je v vasi Dol pri Trebnjem nenadoma vnel avtomobil, ki je popolnoma zgorel. Potnika sta imela le toliko časa, da sta skočila iz voza in rešila še nekaj kovčegov. Škoda znaša Din 35.000. — V četrtki zjutraj je na blizu Nakla na poti v Kranj zgorel tovorni avto prevoznika Kovčiča iz Tržiča.

— Naš denar naj ostane doma. V Kranju, zlasti pa v okolici se zadnje čase med ljudstvom širi zelo močna propaganda, da se zavarovanja sklepajo le pri domačih zavarovalnih zavodih, ne pa pri tujih, ki so doslej na naše zavarovanje imele tako velik vpliv in se pri njih stekajo in zbirajo milijoni našega težko prisluženega denarja.

grazični in okrog nje je na delu vse polno pridnih delavcev. — Tudi oba dohoda z glavnih cest sta popravljena. Tako so našli in zvezljali cesto Naklo—Konjice—Brdo, sedaj pa popravljajo cesto Britof—Predoslje.

— Na revačni match pojdejo kranjski šahisti dne 26. aprila v Ljubljano. Igrali bodo s šentpeterskim šahovskim klubom na 20 deskah v letni dvorani hotela Mikli.

— Rok za vlaganje prošenj za sprejem v I. podoficijsko šolo v Beogradu in IV. pešaški šoli v Zagrebu je podaljšan do 20. aprila. Natančnejša pojasnila se dobe pri občinah, razvidna so pa tudi na uradni deski sreskega načelnstva v Kranju.

Iz Višnje gore

Vesele velikonočne praznike in obilo lepih prhov želi vsem čitateljem in prijateljem »Slov. Narod« dopisnik iz Višnje gore.

— Slaba kupčija na sejmu. Cvetni sejem v Višnji gori je bil prav slabo obiskan. Na predzadnjem sejmu se je cena živini nekoliko dvignila, sedaj je pa zopet padla. Kdor je preje kupil živino, ima zdaj izgubo če hoče sploh prodati. Vse se draži le kar proda kmet, mora dati po smešno nizki ceni.

SPEDICIJA TURK Ljubljana

prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno

Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

DOLENJSKE TOPLICE

radiotermaalni vrelci 38° C. Izvrstni uspehi zdravljenja pri revmatizmu, boleznih živčnega sistema, ženskih boleznih, proti prazgodnji ostarelosti itd. Nizke predsezonske cene: 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1100.—

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Sobota, 11. aprila katoličani: Velika sobota, Rada.
Jutri: Nedelja, 12. aprila katoličani: Velika noč.

Pojutrišnjem: Ponedeljek, 13. aprila: Velikonočni ponedeljek.

Današnje prireditve

Kinematografi zaprti.
Kino Sloga: »Dušica Rožamarija« ob 21 (premiera).

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: »Daj mi to noč« (Jan Kiepura).

Kino Ideal: Poziv na valček.

ZKD: Vesela otroška ringaraja ob 11. dop. v Matici.

Kino Sloga: Dušica Rožamarija, matineja »Micky miške v pravljicah« ob 10.30.

Kino Union: Mala Katarina, matineja »Zločin in kazen« ob 10.30.

Kino Šiška: Mazurka.

Sentjakobsko gledališče: »Kikiriki« ob 20.15. Mestni dom.

PRIREDITVE V PONEDELJEK

Kino Matica: »Daj mi to noč« (Jan Kiepura).

Kino Ideal: Poziv na valček.

ZKD: Vesela otroška ringaraja ob 11. dop. v Matici.

Kino Sloga: Dušica Rožamarija, matineja »Micky miške v pravljicah« ob 10.30.

Kino Union: Mala Katarina, matineja »Zločin in kazen« ob 10.30.

Kino Šiška: Mazurka.

Sentjakobsko gledališče: »Kikiriki« ob 20.15. Mestni dom.

DEZURNE LEKARNE

Sobota in nedelja: Mr. Sušnik, Marjina trga 5; Kuralt, Gosposvetska cesta 10; Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

Ponedeljek: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1; Bahovec, Kongresni trg 12; Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Iz Tržiča

— Ljubljanska cesta očiščena snega. Vsem avtomobilistom, motociklistom, turistom in sportnikom se sporoča, da je državna cesta do vrha Ljubljanskega sedla očiščena snega in je vrh od jugoslovanske strani dostopen vsem vozilom. Koča na sedlu je dobro oskrbovana in v vseh dobinami založena vse leto. Priporočamo izletnikom to krasno točko naše Gorenjske.

Iz Trbovelj

— Nogometna tekma. Na veliko noč bo na igrišču SK Amaterja prijateljska nogometna tekma med celjskim SK Atleti, kom in domačim SK Amaterjem. Tekma se začne s predtekmo ob 16. uri.

Matineja kina UNION

Roman F. DOSTOJEVSKEGA:

Zločin in kazen

OBA PRAZNIKA OB 10.30 DOP.

po enotni ceni Din 4.50

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Velika sobota: zaprto.

Velika noč: ob 15. uri v Času obiskanja.

Izven. Cene od 14 Din navzdol.

Ob 20. uri Jurež in Maksimiljan. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Veliki ponedeljek ob 15. uri v Času obiskanja. Izven. Cene od 14 Din navzdol.

Ob 20. uri Pesem s ceste. Izven. Cene od 10 Din navzdol.

Torek 14. aprila: zaprto.

Sreda 15. aprila: Gosposki dom. Red Sreda.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Velika sobota: zaprto.

Velika noč: ob 15. uri Pesem ljubezni. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Ob 20. uri Traviata. Gostuje tenorist Anton Drmota. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Veliki ponedeljek: ob 20. uri Katarina Izmaijlova. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Torek 14. aprila: zaprto.

Sreda 15. aprila: Kavalir z rožo. Red B.

★

Vrstni red predstav v današnjem »Jutru« ni točno objavljen. Opozarjamo prijatelje gledališča, da je točen tu objavljeni vrstni red gledaliških predstav za praznike.

Najnovejša in najzabavnejša veseloiigral

3 ODLIČNI KOMIKI

bodo storili vse, da se boste od srca nasmejali:

Otto Wallburg, Paul

Morgan in E. Verebes

Franciška

Gaal

Predstave oba praznika ob 15., 17., 19. in 21. uri!

KINO UNION, tel. 22-21

ljubka, vesela, razposajena, da jo je veselje gledati v veseloiigral prijetnega humorja!

Vstopnice priporočamo kupiti v predprodaji!

Premiera na velikonočno nedeljo!

Mala Katarina

Najnovejši Foxov zvočni tehnik!

Kar v gozdu so stanovale

Ljubljana, 11. aprila.

V šišenskem gozdu nad Večno potjo so ljudje že pred dnevi opazovali nekaj sumljivih žensk, za katerimi so navadno prihajali tudi moški. Ženske so posedale po klopih ob gozdnih potih pozno v večer in jih ljudje sploh niso videli nikoli odhajati iz gozda. Vse je kazalo, da prebivajo v gozdu, kamor jim prinašajo hrano moški. Snoči je stražnik patroliral po gozdnih poteh in opazil v grmovju globeli čudno svetlikanje. Lučka je sicer hipoma ugasnila, a je kmalu zopet zažarela. Mož postav je stopil s poti po bregu in kmalu začul pod seboj pritažene glasove. V temi sicer ni mogel razločevati, kje stoji in kaj ima pred seboj, zato je sklenil vrniti se v zgodnjih jutranjih urah. Preden se je zdanilo, je bil že spet v gozdu in sicer s tovarišem. Na svoje nemalo začudenje sta našla večjo duplino, ki je bila pa spretno maskirana in je bila na njo prislonežena še iz vej spletena koliba. Čim sta razgledala grmovje, sta zapazila notri tri še speče ženske, zavite v plašče in lahke odeje. Tla so bila pokrita s senom in slamo. Stražnika sta ženske obzirno zbudila in je nastal naenkrat, razumljivo, velik stok in javk. Ženske so se umile pri studenčku v globeli, nato pa so morale na stranico. Vse tri so že zabeležene kot prostitutke in precej nevarne tuji lastni. Izpovedale so, da so se naselile v šišenskem gozdu že pred dvema tednoma in da so jim pomagali graditi kočjo njihovi prijatelji iz mesta, ki so jih tudi pozneje večkrat posecali.

SPORT

Kolesarske dirke

Kolesarska sekcija ZSK Hermes razpisuje za nedeljo 19. aprila 1936. ob 14. Otvoritvene cestne krožne dirke za juniorsko in glavno skupino na progi Zg. Šiška — Podutik — Glince — Dolnice — Dravljce — Zg. Šiška s startom in ciljem pred restavracijo čarman v Zgornji Šiški. Progo ki je dolga 8 km, prevozi juniorji, ki trikrat, prvorazredni dirkači pa desetkrat in so zato razpisane sledeče nagrade: Juniorji: 1., 2. in 3. spominska darila, 4., 5. in 6. spominske kolajne. Glavna skupina: 1. pokal, 2., 3. in 4. spominska darila, 5., 6. in 7. spominske kolajne.

NAVODILA DIRKAČEM

1.) Pravico startati ima vsak dirkač, ki poseduje pravilno izdano legitimacijo Kotur. Saveza kraljevine Jugoslavije za leto 1936. 2.) Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo ravnati po cestno policijskih predpisih. 3.) Kolesa morajo biti z ozirom na nevarno progo opremljena s sigurnimi zavorami (na sprednjem in zadnjem kolesu), brez katerih bo dirkaču start zabranjen. 4.) Eventuelni protesti se morajo vložiti najkasneje pol ure po končani dirki (za vsako skupino ločeno) z vlogo Din 25 prireditveni komisiji, katere se v slučaju, da pri tožnik dokaže upravičenost svoje pritožbe, vrne, sicer pa ta znesek pripade v korist društvene blagajne. 5.) Vpisna h dirki je določena na Din 5 za garancijo nahrbitne številke se poleg vpisnine pobeje Din 10, ki se pa po oddaji številke povrnejo. 6.) Dirkači se morajo javiti prireditveni komisiji najmanj 1 uro pred pričetkom dirke. 6.) Vsak dirkač se mora

svetnik Anton pomaga do združitev. Delo je med najpopularnejšimi operetami zadnjega časa. Režiser in koreograf je Harastović, dirigent Herzog. Nastopi pa z malo izjemo ves ansambl. Toalete: komedija Mastek, izdelava salon Kocbek, Maribor. Rezervirajte si vstopnice! (Tel. 28-82). Bloki ne veljajo. — Prva ponovitev bo na velikonočni ponedeljek zvečer. »Ples v Savoyu« je znani in povsod uspešni »šlager« Pavla Abraham, s katerim si je ta plodoviti skladatelj ustvaril največ renomeja. Tudi je ta opereta dosegla s svojimi kipečimi melodijami, z novimi dekoracijami in toaletami izredno velik uspeh. Ponove jo na velikonočni ponedeljek popoldne ob 15. uri. Znižane cene!

— Lokomotiva ga je povozila. V četrtki okoli 22. ure zvečer se je pripetila na Korškem kolodvoru zelo huda nesreča. Ko je hotel kurjač Ivan Novak prestopiti iz ene lokomotive v drugo mu je spodrsnilo, da je padel. Le izredno srečnemu naključju se ima zahvaliti, da ni našel smrti po kolezi ki so mu odrezala stopalo leve noge. Na pomoč poklicani reševalci so hudo ranjenega kurjača Novaka nemudoma odpeljali v bolnico.

— Oficijska potovalna pisarna PUTNIK prosi vse one, ki nameravajo potovati o veliki noči, da si nabavijo vozovnice (za inozemstvo za tja in nazaj z veljavnostjo 2 mesecev) čimprej, da tako v zadnjih dneh nekoliko razbremenijo pisarno. Na veliko soboto bo poslovalnica odprta od 8—13 in od 14—16 ure. Na velikonočno nedeljo in ponedeljek bo pisarna zaprta. Ekspozitura in menjalnica na glavnem kolodvoru pa bo poslovala tudi med praz

ELITNI KINO MATICA

Na oba praznika predstave ob 3., 5., 7% in 9%
Velika premiera istočasno Beograd »Kasina« — Ljubljana »MATICA«
SENZACIONALNI USPEH.

ZA VELIKO NOČ poje slavni tenor

Jan Kiepora

SVOJE POPEVKE: »Ko sem doma v Sorrentu«, »Di quella Pirac«, »Hotel bi ti povedati, da Te ljubim«, »Sladka melodija noči«, »Processional«, »Romeo in Julija«, »Traviata« na najboljši aparaturni svetla WESTERN ELECTRIC v filmski opereti

„Daj mi to noč“

REZERVIRAJTE VSTOPNICE.

Razveseljiv pojav v našem nogometu

Združitev nogometnih sekcij ASK Primorja in SK Ilirije

Ljubljana, 11. aprila.
Nobene tajne ne izdajmo, če povemo, da se bosta nogometni sekciji ASK Primorja in SK Ilirije fuzionirali in da nastane iz njih nov klub, ki se bo imenoval najbrž SK Ljubljana. O tem se je že dolgo šušljalo v naši javnosti. Že dva meseca se pogajajo zastopniki obeh klubov in deloma je že sestavljen odbor novega kluba in zdaj čakajo samo še na odobritev pravil, poslanih iz Beograda. Seveda bo treba urediti še nekatere finančne zadeve, vprašanje trenerja in igrišča novega kluba, ki mu ga je pa ASK Primorje pod gotovimi pogoji pripravljeno dati na razpolago. Tako prihajata torej oba kluba polagoma tja, kamor ju je hotelo že pred leti privedi nekaj uvidenih in za resnični napredek našega sporta vnetih mož, ki so bili pokrenili pod vodstvom takratnega predsednika SK Ilirije Šukljeta akcijo za združitev ASK Primorja in SK Ilirije. In zanimivo je, da se je takrat to prizadevanje razbilo baš na nogometni sekciji Ilirije.

VZROKI ZDRUŽITVE

Naš nogometni sport je bolehal in hiral že dolga leta. Vzroki za to so bili različni. Mnogo je škodovala pretirana rivaliteta obeh vodečih klubov Ilirije in Primorja, borba za podsavez in sodniške sekcije ter stališče obeh do klubov, ki ni bilo vedno tako, kakor bi bilo želeli. Vrhovni in stanci, podsavez in savez, nista bili vedno kos svoji nalogi in sta včasih sami sejali seme sovraštva med klube. Na drugi strani so ubijale nogometni sport pretirane obremenitve s strani države, razne takse in davščine, a zaradi nesportnih pojavov na igriščih, a deloma tudi zaradi slabih iger in nestalnosti domačih moštvev, se je tudi občinstvo odtujilo igriščem. Včasih zlasti v prvih vojnih letih, je bilo na nogometnih igriščih v Ljubljani vedno dovolj gledalcev, do 3000 in celo 4000, a danes pri najboljši volji in tudi pri najodličnejšem nasprotniku na igrišču ni moglo spraviti več nego 2000, kvečjemu 2500 gledalcev. Davki, takse, slab obisk,

vzdrževanje igrišč in naprav, prikrito in odkrito plačevanje igralcev, nabava opreme in inventarja ter nešteti drugi izdatki so seveda slabili finančno moč obeh klubov in zaradi nogometa so hirale ter trpele tudi ostale sekcije. Zato je razumljivo, da sta se SK Ilirija in ASK Primorje odločila za opustitev nogometnih sekcij. Sicer se ni nikjer padla zadnja beseda, ali oba kluba — kolikor je znano — ne bosta delala ovir in upravni odbor Ilirije na eni svojih zadnjih sej je že odobrili predlog o likvidaciji.

Ni bil to lahek korak za Ilirijo, ne za Primorje, saj prav letos SK Ilirija pravičljiva 25. letnico svojega obstoja in vsa naša javnost ve, da je bila zgodovina kluba tesno povezana z nogometom, ne glede na to, da je bila Ilirija ustanovljena kot nogometni klub. Pa tudi Primorje s ponosom gleda na svoje delo na nogometnem polju v 15 letih obstoja. Oba kluba imata lepo število članstva, funkcionarjev in pristašev, ki s srcem vise na nogometu in za katere bo razpust sekcij bridki udarec. Toda sila kola lomi. V dose, danjih razmerah je bilo nemogoče in iluzorno vsako nadaljnje delo in vsaka akcija za nogomet pri obeh klubih. V tem se strinjajo funkcionarji obeh klubov, saj je prav nogomet izpodkopal življenjsko silo in finančno moč obeh klubov. — Sedaj pa se nekoliko vrtajo o zgodovini obeh klubov.

NOVI KLUB

Naš nogometni klub torej stopa v novo dobo, ki naj bo pričetek konstruktivnega dela in uspehov, v dobo, ki bo napravila križ čez vso, dokaj žalostno našo preteklost. Novi klub bo seveda moral premostiti še marsikatero težkočo, toda njegovo prizadevanje spremlja s simpatijami vsa naša javnost, saj vidi v njem jamstvo na napredek našega nogometa in za njegovo uveljavljanje v državnem prvenstvu želimo si pa tudi pestrega sportnega programa, ki nam ga Ilirija in Primorje zdaj leta kljub vsem naporom nista mogla dati.

naokrog in vedno me motijo, jeseni se pokazuje jazbeci, dvoje vrste jih je, pasji in prašičji. Zdalej poje zjutraj petelin, kmalu pa bo tukaj tudi kukavica. Poleti pa opazujem gade, ki jih je to precej. Ja lani so bili na solcu še po malem šmarnu, zato nisimo imeli hude zime.

Se mnogo drugega zanimivega ve. povedati samotar. izpod Tehovca. Zamahne z roko in pokaže pod sebe. kraj nekdanjega ribnika, pod katerim izvira v bregu tekoča voda. Zdalj cvete na pobočju lepa črešnja. — Tamkaj vidite. je stal nekoč velik mlin. Izvirek naraste včasih v velik hudournik, ki bi gnil lahko velika mlinarska kolesa. Veste, tu pod nami in sploh pod temi hribi, so velike votline. Joj, kako buči včasih voda tu notri! Ko sem bil še mlad, so pripovedovali, da je včasih delalo v Knapovžah onkraj hriba do 700 knapov. Tristo jih je nekoč zalila voda v jamah pod Grmado. »Kopali so«, pravi, »svinčno rudo, pa tudi živo srebro. Nekoč sem zajemal vodo tam spodaj, kjer prihaja na dan, pa je smrdeča. Po rudah ali pa celo po trohobi in kosteh.

Ko za trenutek zmanjka pogovora, se ozremo na njegovo »polje«. Videč naš pogled na te njive, velike po dva kvadratna metra, pravi puščavnik. — Ja, ja, posejal sem nekaj solate in peteršilja. Tam bom pa nasadil krompirja.

Izletnik, ki mu ni žal, da je zgrešil pot, podari puščavniku smotko, ali kaj drugega. Cigar bo požvečil, če mu daš kaj boljšega, pojedel, nato dregne v ogenj, nad katerim se kadi iz ponve sok ali včasih kaj drugega. Mimogrede pritisne na fotoaparati, nato pa: »Hajd, zbogom očka!«

Ko stopaš v hrib, si gotovo misliš: »Morda pa je le res srečen, samotar France tu v gozdu pod Tehovcem...«

Smrt slovenskega orožnika v Beogradu

V stalni vojni bolnici v Beogradu je 5. t. m. podlegel hudi operaciji orožniški podnadrednik Mele Ludvik, star 35 let, doma iz Slovenskih Konjic. Pokojnik je bil na glasu kot dober orožnik. V zadnjem času je služboval pretežno v pisarnih beograjskega orožniškega polka. Kako je bil priljubljen pri svojih predstojnikih in pri tovariših, se je videlo pri njegovem pogrebu 6. t. m. v Beogradu. Pri odprtem grobu se je poslovlil od pokojnega vojaški kurat Kotnik. Ludvik Mele je iz stare napredne rodbine iz škale pri Slov. Konjicah in je bil edini sin. Za njim žalujeta njegova rodbina in pa požrtvovalna zaročenka, ki mu je tri tedne v bolnišnici stregla in lajšala bolečine. Bodi mu blag spomin!

Seja jeseniškega občinskega sveta

Jesenice, 10. aprila.

V četrtak zvečer se je vršila v mestni posvetovalnici na magistratu seja občinskega odbora. Predsednik občine mag. pharm. Jože Zabkar je otvoril sejo in po običajnih formalnostih prešel na dnevni red. Kot prva točka dnevnega reda je bila razprava o odpisu vrednosti bivše Prosenove — sedaj občinske hiše iz občinskega inventarja. To hišo bo namreč občinska uprava v najkrajšem času dala porušiti in bo tam zgradila gasilski dom. O tej zadevi je obširno poročal član uprave g. Avsenik Janko, nakar je bil predlog uprave po kratki debati z glasovi večine sprejet.

Dalje je bila na dnevnem redu odobritev idejnega osnutka za zgradbo in ureditev mestne ubožnice. Poročevalec g. Ernest Rekar je omenjal, da je mestni inženjer g. Stanislav Peruzzi napravil idejni načrt za preureditev gospodarskega gospodarskega poslopja bivše Raymondove hiše za mestno ubožnico. Zaenkrat bi se uredilo v ta namen I. nadstropje tega poslopja v katerem bi bila velika kuhinja skupna jedilnica, šest sob in stranski prostori. Vsa ureditev poslopja in oprema bi stala okrog 110.000. Po potrebi se bo kasneje uredilo tudi pritličje in podstrešje tako da bi bilo lahko pod to streho od 25 do 30 siromakov. V debato so posegli gg. Arnež, dr. Štempihar, Sušnik in dr. Rekar, nakar je bil predlog soglasno sprejet. Dalje je g. Av-

VIM čisti vse

Malo Vima na mokro krpo, dobro zmiti in vse v hiši se bo svetilo od čistote.

senik poročal o potrditvi najeminske pogodbe z direkcijo državnih železnic za tržni prostor ob Prešernovi cesti. To poročilo je bilo brez debate z glasovi večine sprejeto. Poročevalec socialnega odseka g. Sušnik je predlagal, da se odobre predplačane podpore nekaterim siromakom ter odobre redne in izredne podpore nekaterim novim siromašnim prosilcem. Predlogi poročevalca so bili brez debate soglasno sprejeti. Po odobritvi nekaterih računov je odbor soglasno sprejel v občinski zvezo g. Javorskega in Avgusta ml. nakar je predsednik občine zaključil sejo.

Razstava „Človek“

Ljubljana, 11. aprila.

Ze dobra dva tedna stoji pred »Kazino« obsežen voz, kakršni so običajni pri potujočih cirkusih. Moti se, kdor misli, da je to cirkuski vagon. Prav nobene zveze nimajo z njim, nasprotno, v njem je bila namočena prekrasna znanstvena higijenska zbirka ki je zdaj razstavljena v prvem nadstropju Kazine. Razstava pod imenom »Človek« in obsega vse, kar bi moral vedeti vsakdo izmed nas. Priredili so jo Nemci z državno pomočjo in ogromnimi

stroški ter s sodelovanjem najznamenitejših nemških znanstvenikov in preparatorjev. Po vsej Nemčiji je doživela ogromen uspeh in je bila zaradi tega povabljena tudi v inozemstvo. Pod vodstvom preparatorja ravnatelja Georga Brandesa je prepotovala severno Afriko, balkanske države, nje zadnja postaja v Jugoslaviji je pa Ljubljana.

Razstava obsega 12 oddelkov iz embriologije, obolenja dušnika in požiralnika, obolenja čreves in želodca, obolenja srca in pljuč, jetiko, obolenje jeter in ledvic, nosečnost, lega in porod otroka, porodne operacije, ženske bolezni, kožne bolezni, obolenje spolnih organov, sifilis in abnormalnosti. Skupno je razstavljenih okoli 500 preparatov in sicer naravnih človeških ali umetnih voščilnic. Ima v prvi vrsti poučen in izobraževalen namen, da seznani ljudi z nevarnostmi nalezljivosti in posledicami sifilisa in drugih infekcijskih bolezni. Posamezne bolezni so prikazane prav naravno. Zlasti zanimiv je oddelček za spolne bolezni, katerih nepoznavanje je rodilo že toliko gorja in zastrupilo cele rodove.

Razstava je v vsakem pogledu vzorno urejena in jo priporočamo vsakomur. Kdor bo pazljivo prehodil vse oddelke, mu ne bo žal. Odprta bo še do vključno 13. t. m.

Za praznike na Dolenjsko

kamor nas vabi prelepo Polzevo zlasti zdaj, ko je vse v bujnem zelenju

Ljubljana, 11. aprila.

Ko dihanje pomlad svoje sveže toplo sapice čez hrib in plan, začuti človek v sebi še posebno močno hootenje pohiteti v prebujajočo se naravo, približati se ji čim bolj bit z njo eno v rasti v novo življenje. Pomlad je doba izletov, spomlad je narava najlepša. Vse stvarstvo na zemlji se drami, vse se veseli, vse kltje in brsti, zeleni gaj in log odmevata v žvrgolenju krilatih pevec. Velika noč je praznik vstajenja, praznik oživljajoče narave in novim nadam naproti hitočega človeka. Dočim smo za božične praznike radi doma, ker so to pravi rodbinski prazniki, nas vabi že narava sama med velikonočnimi prazniki iz mesta da se v njenem zelenem naročju osvježimo in razvedrmo. Letos vreme sicer ni baš najugodnejše, ves veliki teden se je kisalo in celo snega smo se baš vendar pa vidno, da ni bilo tako hudo in če ne drugega, bo mo vsaj lahko čez praznike otrešli s čevljev mestni prah in pohiteli v bližnje kraje na kratek oddih.

nom vremenu kar trlo ljudi, saj prihajajo na velikonočno nedeljo v cerkvico sv. Duha tik nad domom od blizu in daleč romarji, seveda pa tudi izletniki. Mnogi pridejo na božjo pot, mnogi pa tudi uživati krasen razgled daleč gori po Gorenjski in daleč doli po Dolenjski. Letos je narava že vsa ode-ta v bujno zelenje, kar je ob tem času zelo redek pojav. Dreve je v cvetju in kakor ogromni šopki stoje cvetoča drevesa sredi zelenja v mirnem zatíšju dolenjskih holmov.

Polzevo ima pa poleg krasnega planinskega doma in starinske cerkvice v neposredni okolici še druge zanimivosti in znamenitosti. Na jugovzhodni strani stoji ta prijazni vasič Velike in Male Vrhne. Pod tema vasicama dobrih deset minut hoda v dolini je še manjša vasica Merve, kjer so samo trije posestniki. Eden in sicer Alojzij Koželj ima tik svojega poslopja orjaški kostanj, ki meri v premeru v prvi višini 1,72 m. v obsegu pa 4,97 m. Iz starega debla raste mlajši kostanj, ki meri v obsegu 3,20. To sta orjaka, da ni takih kmečev. Nekat streljave naprej je pa posestnik Slavko Alojzij in njegova stara mati Katarina je že v 98 letu, njena še živeča sestra Marija je pa stara 94 let, pa še sedaj gospodinja svojem možu Janezu Mohorju v Veliki Loki pri Zalmi. Mati teh dveh častljivih starih je umrla l. 1909 na Vrh-jah stara 97 let. Doma je bila iz Selanove hiše v Zavrtačah. Pa naj še reče kdo, da ni na Polzevem in v okolici zdrav zrak.

S Polzevega kreneš lahko naprej bodisi čez Krko ali čez Muljavo v Stično, bodisi v Zalnjo ali pa skozi Stično in Višnjo gorotja na ono stran na Gradišče in Kucelj, da imaš prijetne hoje po senožitih in gozdovih za ves dan dovolj. Tudi na velikonočni ponedeljek se zbere vsako leto pri Sv. Duhu mnogo izletnikov, a od kar stoji tam gori planinski dom, jih prihaja seveda še mnogo več.

Kupuj domače blago!

Z. K. D.

Na oba praznika ob 11. uri

Vesela otroška ringaraja

Popay, Silly, Micky in drugi.

Smeh in šala za male in velike.

Samotar pod Tehovcem

Bivši rudar Franc Trampuš živi že peto leto poleti in pozimi v gozdu

Medvode, 11. aprila

Pravijo mu »Jezek«, kar pa ni misljeno slabo, a so ljudje pač taki, da radi označujejo svojega bližnjega po eni ali drugi vidnejši lastnosti. Bivši rudar France Trampuš je čudak, čeprav dobrodušen samotar, ki se utegne razjeziti le če vidi, da preveč prešerni otroci pustošijo gozd in lomijo nežno vejčje. Gozd je namreč njegovo domovnje, njegova hiša in kdo se ne razsrdi, če mu kvarijo dom.

Tam ob nekdanjem zdaj komaj še vidnem Tehovškem bajerju domuje samotar. Počasi si nalaga sedmi križ in se poglavlja v skrivnosti vedno snujoče prirode. Redko kdo zaide po lepi soteski za Presko pri Medvodah, hoteč na Sv. Jakoba in dalje na Sv. Katarino do njega. Izletniki krenejo popreje na levo ali na desno, da se povzpno na prijazne griče, on pa domuje sredi gozda tik pod tehovškim naseljem, precej pod velikimi gorjanskimi kmetijami. Visoko nad njim se beli cerkev sv. Jakoba potem pa Sv. Katarina, kjer ob nedeljah in praznikih kar mrgoli ljubljanskih izletnikov. Do njega pride tu pa tam samo lovec, domačin, ki stika po gozdu ali izletnik, ki mu ugaja srednja pot, vdeča daleč naokrog v probujajoči se gozd.

Iz soteske za Presko vodi dobra pot daleč po dolini skoraj tik do stene višjega hribovja. Končno zavije na desno proti Studenčičem, naprej pa se zoži v ponižno stozo. Srednja pot vodi iz doline v gozd. Spočetka se zdi nekoliko strma, naposled pa se vleže in vodi naokrog po prijaznem gozdu, dokler ne prideš nad globino, v kateri začuješ žuborenje močnega izvirka, ki pada na svoji poti čedalje globlje v dolino. Kmalu postane pot močvirna, naenkrat pa se odpre skromna planotica, iz brega prižbu pri studenček in se prikaže samotarski dom: kopica, opletena z bukovimi vejami, poleg pa dve kolibi prav tako spleteni iz vej, ena pa je iz sena in slame. Sredi med vsem tem se kadi iz majhne grmade ter iz ponve ali lonca. Zraven stoji majhen, na videz zelo star možiček, z majhnim, prelučnim klobukom na sivi glavi in častljivo brado. Izpod košatih obrvi mu zre v svet dvoje mlinih oči. Kmalu se razgovoriš s sa-

motarjem, nad katerim se v vejevju dreves spletavajo ptički in žgole svoje svatovsko pesem. Vse tri kolibe, bukovagrmada, studenček ter vse okolje in pa mož sam napravi na človeka prijazen vtis.

— Dober dan, očka.

— Bog daj dobrega, pa srečno pot! Saj greste na Katarino, ne?

Ceprav ti želi mož srečno pot, obstaneš, sedeš na klado in beseda da besedo. Rado, veden si, kako je mož zašel tu gori v gozdu samoto, kako živi, kaj mu je hrana in vobče, kako se počuti. Polagoma izveš, da je bil Franc Trampuš domala 20 let zunaj v svetu. Delal je v rudnikih v Nemčiji, ob holandski meji, v Avstriji in bil je dvakrat tudi v Ameriki.

— Da, govorim tudi tuje jezike. Zna te angleško, nemško?

Služil je kot mlad fant pri topničarjih v Celovcu in mni, da so mu vojaška leta pustila nekoliko revmatizma. Tudi ga je brenil kolik. Bil je oženjen in je imel celo nekoč svojo hišo v dolini. Pozneje je izgubil vse, zapustil ljudi in se odpravil v samoto. Poiskal je sedanje mesto, si zgradil kolibe in samotari zdaj v gozdu že peto leto. Poleti in pozimi. Kuha ogelje in trebi pobočja bukovih storov. Sprva je pripravljval samo majhno količino ogelja, letos pa si je napravil večjo oglenico, ki jo je spravljval skupaj od godu sv. Jakoba lani. Ogelje pomeni zanj denar, ogelje odnaka na redke čase v dolino in prejme zanj zabelo, moko ali kaj drugega.

— Je vam dolgčas, očka?

Ni kaj ne odlaza z odgovorom. — »Oh ne, tisto pa ne! Dolgega časa ne poznam Kako tudi! Zdalj mi pojejo ptički ves dan. Prihaja pogoreček, šparovec, ki mu pravimo pri nas tudi devetovžnik in ki poje: »Kriv dec, kriv dec, drev prid, drev prid!« Oglašajo se škoreci, ki jih ušim govoriti, drobne svoje popevke tudi drugje krilatci. Ko se zmrachi, prihajajo na drevesa nad ognjem sove in skovikajo v noč. Zjutraj me obišče družina srn stara dva in mlada. Oh, kako prijazno me gledajo izza dreves tamkaj v bregu! ...

— Pa pozimi?

— Ej tudi nič hudega. Lisic je zadosti

Za praznike vsi restavratorji „KATERCI“

POD ROZNIKOM, CESTA VIII, št. 6 — kjer se točijo pristna štajerska in dolenska vina. Vedno sveže pivo v vrčkih. — Priznana la domaća šunka, salama in suhe klobase ter vsa gorka in morda jedila vedno na razpolago. — Opozorjamo na otvorila vrta in prostor za balinanje. — Cenj. gostom želiva vesele velikonočne praznike! — Za obilen obisk se priporočata

KATERCA in TONE PRIMOŽIČ.

DNEVNE VESTI

— Razpisane zdravniške službe. Kraljevska banska uprava razpisuje dve mesti zdravnikov uradnih pripravnikov v splošni bolnici v Mariboru, dve mesti v javni bolnici v Celju, dve mesti v javni bolnici v Novem mestu ter po eno mesto v javnih bolnicah v Slovenjgradcu in Ptuj. Poleg tega se razpisuje služba zdravnik v združenim zdravstveni občini Rogaska Slatina in Oplotnici. Prosilci za službeno mesto pri banovinskih bolnicah morajo imeti poleg splošnih pogojev za sprejem v banovinsko službo dovršeno pripravilno dobo (staž) prosilci za službo zdravnik zdravstvene občine pa poleg tega vsaj 6 mesecev bolnišne prakse iz porodništva in ginekologije. Prošnje se naj vložijo pri kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani do 20. t. m.

SVARILO!

Trgovska in industrijska zbornica v Zagrebu je pod številko 11.373/32/III izdala potrdilo, glasom katerega se uradno ugotavlja, da je samolastnik tt. »SIDOL« pristojen v občino Zagreb in polnopravni državljani kraljevine Jugoslavije, da se torej ima tvrdka

»SIDOL« proizved. kem. prep. Zagreb, Hatzova ul. 25 smatrati kot čisto domače podjetje. Istočasno potrjuje navedena zbornica na podlagi predloženih dokazil, da je uradništvo in delavstvo gornje trdnice jugoslovenske narodnosti. Proti vsakomur, ki bi širil o nas neresnične vesti, bomo postopali sodnijskim putem.

»SIDOL«, proizv. kem. prep. ZAGREB, Hatzova ul. 25

— Letoviščarji prihajajo. Iz Splita poročajo, da so izgledi za letošnje turistično prometno sezono v Dalmaciji zelo dobri. Vsi vlaki prihajajo v Split, polni potnikov. V četrtak zvečer je prispelo v Split 80 rumunskih izletnikov, danes pa 188 Švicarjev. Prispela je že tudi prva skupina Poljakov. Postala jih je tudi na Primorje. Agencija Frankopol iz Varšave, ki bo organizirala letos 18 ekskurzij na Jadran. V četrtak jutraj je prispela v Split tudi večja skupina Nemcev in Belgijcev.

— Predavanje o naših krajih na Danskem. V Kopenhagnu je predaval t. dni prof. Digueve o našem turizmu, obenem je bil pokazal poslušalcem film o Dalmaciji in Hercegovini. Danski tisk je porabil to priliko, da je opisal naša letovišča, posebno ona na Jadranu.

— Turški strokovnjaki v Jugoslaviji. V Jugoslavijo prispe v kratkem več turških strokovnjakov za turizem, da se seznajajo z organizacijo našega turizma, ker bodo kot eksperti sodelovali pri sestavi turškega zakona pri turizmu. Zdej potujejo po Evropi in pri nas hočejo stopiti v stik z našimi strokovnjaki za turizem, poleg tega si bodo pa ogledali nekatere naše turistične kraje.

— Velikonočni pozdrav slovenskih fantov. Slovenski fantje, orožniki iz štaba dunavskega žandarmerijskega polka v Novem Sadu, želijo vsem čitateljem »Slovenskega Naroda« vesele velikonočne praznike. Narednik Alojzij Matjašič, Glas Alojzij, podnarednik Franc Okorn, podnarednik Alojzij Gregorin, kaplari Alojzij Femeč, Alojzij Pucihar, Marko Černivec, Ignac Miklič, Ivan Bregar, Franc Čepak, Peter Podlessek in Franc Pišlar. — Ljubljanski fantje—vojaki, služeči pri 1. protiaeroplanskem polku, 1. četa 1. protiaeroplanskega reflektorskega grupe v Beogradu, žele vsem domačim znancem, posebno pa

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Šiški — Telefon 33-87

Samo na Velikonočno nedeljo in ponedeljek ob 3, 5, 7 in 9 uri

Villii Forst-ov vefilim

MAZURKA

Pola Negri, Albrecht Schönhals, Ingeborg Theek.

V dopolnilo Paramontov zvočni tehnik.

Cena sedežev: Din 3,50, 4,50, 5,50, 6,50

Oba dneva ob 11 uri dopoldne za ceno Din 8. film: ZIVIM IN LJUBIM.

Prihodnji spored: AMFITRION ali Bogovi se zabavajo.

Frederik Boutet

Zvijaka

Ugajala mu je svežost trave in rož v parku Luxemburgu po dopoldanskem dežju, bela zarja neba in mehko nastopajočega večera. Ob lepem vremenu, kadar ni bil nikamor povabljen ali če ni imel nobene literarne seje, je rad zahajal po urah dela v ta park. Tu je posejal, da so njegove misli počivale. Mladi ljudje, ki jih je srečeval, so ga poznali in šepetali so si njegovo ime: — Noel Noirtier... pesnik, kritik... Ni bil častiljen, toda ta dokaz njegove popularnosti mu je bil prijeten. Nadaljeval je svojo pot. Ne da bi se tega zavedal je stopal hitreje kakor ponavadi proti ovinku na koncu drevoreda, kjer je najraje sedel.

Ze od daleč je videl, da je ona tam. Poznal je silko, svetlorjavno silueto ženske sedeče na vrtnem stolu; črni kodri so ji moleli izpod klobučka nad belim vratom in njen nežni profil je bil sklo-

znankam zadovoljne velikonočne praznike: Kržišnik Niko, Šarc Ivan, Ormič Gorko, Čičman Ivan, Jama Cene, Lipušek Tone, Frič Ervin, Praznik Franc, Belančič Miro, Škodler Gusti, Berčič Slavko in Bevc Vido. — Vsem starejšim, stanovskim tovarišem, čitateljem in čitateljicam žele slovenski fantje gojenci orožniške podčastniške šole v Srem Kamenici vesele, srčne in zadovoljne velikonočne praznike: Ravšelj Valentin, Bečan Franc, Česnovar Franc, Ahčin Franc, Rudolf Anton, Podboršek Vinko, Rižnar Alojz, Zdobc Albin, Debeljak Kozma, Hohnik Konrad, Triplat Franc, Muha Anton, Peček Franc, Kačičnik Franc, Rosenberg Ervin, Mernik Alojz, Anceļ Andrej, Cigut Ivan, Ščurik Andrej, Cerovšek Janez, Centrih Janez, Tome Josip, Tanšek Stefan, Sršen Miroslav, Zugman Lovrenc, Šneler Franc, Roršek Vincenc, Kline Janez, Vrabčič Ivan, Pekošak Martin, Tomšič Ivan, Budna Anton, Klemenčič Franc, Jošt Janez, Kosmeč Janez, Ančnik Vid, Lesar Rudolf, Klobčič Franc, Zvegljič Franc, Bohinc Andrej, Matič Josip, Trček Franc, Klepec Julij in Počkaj Josip.

Kakovost odločuje!

Po malenkostni porabi vidite takoj, koliko več Vam zaleže in koliko Vam zato prihrani dobra

Kneippova
sladna kava

— Razid društva. Sekcija ugostiteljskih nameštenika Jugoslavije član mednarodnega ženskega saveza v Celju se je po sklepu izrednega občnega zbora razšla.

— Turistična cesta Solin — Trogir. Po velikih noči začno betonirati cesto Solin — Trogir. Siromašno ljudstvo v okolici se veseli tega, ker bo lahko vsaj nekaj zaslu, žilo.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 30 z dne 11. t. m. objavlja nabredbo o nabiranju prostovoljnih prispevkov, navodila za izvrševanje uredbe o mali prodaji in drvarjenju iz državnih gozdov, odločbe obče seje državnega sveta k št. 134 zakona o mestnih občinah, k št. 96 in 98 zakona o občinah k št. 99 a zakona o državnem računovodstvu v zvezi s št. 71 zakona o administraciji vojske in mornarice ter objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin.

ROGASKA SLATINA

želi vsem prijateljem in gostom vesele velikonočne praznike.

• Program izleta v Južno Srbijo. Prvi dan 29. maja odhod iz Ljubljane, glavni kolodvor, z brzim vlakom ob 20. Dne 30. maja ob 6.40 prihod v Beograd prevoz v hotel in zajutr. ob 7. z avtobusom na Oplenac, kosilo v Domu na Oplenacu ob 12. vrnitev v Beograd Prihod v Beograd ob 15. ogled mestnih zanimivosti, muzej, večerja, ob 23.40 odhod z brzim vlakom proti Skoplju. 31. maja ob 9.54 prihod v Skopje prevoz v hotel, ogled mesta popoldne prosto, kosilo, večerja, prenočišče 1. unija ob 6. zajutr. ob 7. odhod z avtobusom proti Ohridu, ob 8.30 Gostivar ob 11. Mavrovo, med potjo ogled plastike Tetovske kotline.

ob 13. samostan Jovana Bigorskega, kosilo, ob 14. odhod preko Debra in Struga, ob 19. Ohrid, večerja, prenočišče, 2. junija ob 6. zajutr. ob 7. ogled Ohrida, njegovih zanimivih samostanov in kosilo. Ob 13. odhod proti Bitolju mimo Resna in Prespanskega jezera. Ob 19. prihod v Bitolj, večerja in prenočišče. 3. junija ob 6. zajutr. ogled zanimivosti mesta Bitolja, ob 10. odhod v Prilep. Ob 12.30 Prilep, kosilo. Ob 18. odhod v Skopje preko Velesa, večerja, 4. junija ob 6.30 prihod v Beograd, zajutr. ob 9.20 odhod z brzim vlakom, kosilo v vlaku, ob 20.40 prihod v Ljubljano-glavni kolodvor. — Cena izleta je 1.336 Din za osebo. Doplačilo za II. razred brzovalnika 210 Din. V ceni je všteta železniška in avtobusna vožnja, prehrana, prenočišče, ogled mest, vodstvo, napitnine, takse in postrežba. Prijave sprejema Putnik v Ljubljani do 20. maja.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestalno vreme, od časa do časa dež. Včeraj je deževalo samo v Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu 23 v Beogradu 22, v Splitu 20, v Skoplju 18, v Zagrebu 17, v Ljubljani 13,6, v Mariboru 13, v Rogaske Slatini 11. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751,8, temperatura je znašala 6,6.

Zvočni kino IDEAL
Prvič v Ljubljani
Lilian Harvey in Willy Eichberger
v vefilimu
Poziv na valček
Godbas: Mozart, Weber, Beethoven
Predstave v nedeljo in na praznik:
ob 3., 5., 7. in 9.15 zvečer.

— Strašna smrt v razburkanem morju. V severni Dalmaciji se je pripetila na morju strašna nesreča. Kot posledica viharja v kanalu med Preko in Zadrom so našli smrt štiri kmetje, ki so se peljali iz Preka na delo v obmejni pas. Utonili so bratje Striž, Plator in Jakob Mašina ter njihov stric štine Mašina. V ribiški ladji so bili poleg njih še trije osli. Ladjico je zajel orkan, da se je prevrnila in so vsi utonili. Čim je mati nesrečnih bratov zvedela kaj se je zgodilo, se je mrtva zgrudila. Od žalosti jo je zadela srčna kap.

— S sekiro ubila moža. V vasi Donji mosti pri Bjelovaru je Terezija Golobovič s sekiro ubila svojega moža Ivana. Zakonca se že dolgo nista razumela, domači prepri so bili na dnevnem redu.

— Prasiče so krmili z rakli. Pri Gračacu so oblasti nedavno ustavile velik tovorni avto poln rakov, večinoma samice z ikrami. Potokli v Liki so zelo bogati na rakih, s katerimi so ljudje krmili celo svinje, čeprav bi jih lahko dobro prodali. Lani so izvozili iz Like za 200.000 dinarjev rakov.

— Naše cenjene čitatelje opozarjamo na današnji oglas »Sidol« in naglašamo, da je po uradnih ugotovitvah proizvodnja kemičnih preparatov »Sidol« v Zagrebu, Hatzova ulica 25, popolnoma domače podjetje, ki zaposluje le domače uradništvo in delavstvo kakor je tudi lastnik znan zagrebški domačin, ki se v tem mestu že nad 25 let bavi s proizvodnjo sredstev za čiščenje.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte

Vam brez bolečin odstranimo ter noge strokovnjaško zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričajte se!

Nega nog Din 10.—

Ljubljana, Selenburgova 7.

Iz Ljubljane

— IJ Klasično orkestralno glasbo bomo ališali v petek 17. t. m. na III. večeru stilističnih simfoničnih koncertov, ki jih prireja radio oddajna postaja ljubljanska in naša Glasbena Matica. Na sporedu so dela Čeha Myslivčka ter obeh najznamenitejših klasikov Mozarta in Beethovna. Koncert se vrši v Filharmonični dvorani ob 20. Cene posameznim sedežem so 10 Din, za stojišča pa 5 Din. Predprodaja se vrši v knjigarni Glasbene Matice.

Ne bom si prirovo privoščila, perilo raj si bom kupila. Triko, pleteno al svilen, pri »Pirnacu« za nizko ceno. M. Pirnat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 22. Poljanska cesta 1 (Peglezen). Telefon 36—57, 36—58.

— IJ Odlično mesto v klavirski literaturi zavzemajo varijacije. Največji svetovni mojstri so napisali na različne na videz preproste melodije po več umetniško dovršenih varijacij. Tem varijacijam je posvečen III. mladinski koncert letošnje sezone, ki bo v nedeljo 19. t. m. ob 11. v Filharmonični dvorani. Izvajal ga bo prof. Marijan Lipovšek.

— IJ Narodno propagandna modna revija akcije »Dečvac« se nadaljuje po veliki noči, četrtak in petek v dvoran delavske zbornice, Miklošičeva. Vabimo!

Iz Ljutomera

— Renovacija radgonskega gradu. Dela pri renoviranju radgonskega gradu, ki ga je kupila banska uprava, gredo h koncu. S to moderno ureditvijo bo dobil Ljutomerški rez in vse Prekmurje veliko in lepo urejeno hiralnico, za kar gre največja zaslužka bivšemu odboru občine Gornja Radgona.

„J A R A“

zopet odprodaja cevlje

po 10 — 30% znižanih cenah. Da Vam ta ugodna prilika cenenege nakupa zopet ne uide, se kar najbolj požurite v naše prodajalne.

JARA, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 20
FRANJA SNOJ, LJUBLJANA, Prešernova ulica
„POSTOLA“, ZAGREB, Ilica br. 61

Opozorilo cenjenim damam!

Vljudno sporočam, da izvršujem trajno ondulacijo na najnovejšem aparatu, katerega električna napetost znaša samo 24 voltov in je s tem podana absolutna sigurnost in varnost vsake dame. Garantiran uspeh za vsake lase.

FRIZERSKI SALON RAKAR

LJUBLJANA Prešernova ul. 7
poleg glavne pošte — vozni vhod.

OBVESTILO!

Pri zrebanju I. razreda 32. kola državne razredne loterije, ki se je vršilo dne 7. in 8. t. m., so bili izrebrani sledeči dobitki:

Din 200.000 štev. 32485
Din 80.000 štev. 76522
Din 50.000 štev. 26010
Din 36.000 štev. 570
Din 30.000 štev. 1590
Din 20.000 štev. 96610

po Din 10.000.—
27104, 47486, 65878, 67970, 84819.

po Din 5.000.—
13925, 50818, 58754, 60387, 74706, 80306, 82465, 85445, 90829, 91978

po Din 3.000.—
264, 869, 4092, 14021, 15754, 17020, 29833, 35707, 40982, 47802, 60439, 62256, 66062, 74522, 85101, 90600, 91617, 99384

po Din 1.000.—
1633, 4123, 8272, 10442, 11711, 11860, 12597, 12759, 12861, 15937, 20970, 25158, 29386, 30104, 32946, 33485, 33653, 36644, 45139, 45450, 50515, 52859, 53015, 54179, 66413, 72144, 79789, 93101, 96622, 98100.

Poleg tega je bilo izrebranih še 1930 števil z dobitkom od Din 400.—

Zrebanje drugega razreda se vrši dne 12. in 13. maja.
SLOVENSKA BANKA
LJUBLJANA, Krekov trg 10.

KOS ANTON
kurjač drž. žel. v pok.
Pogreb drugega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 12. aprila 1936, ob 14 uri iz hiše žalosti v Zg. Šiški 49 na pokopališče v Dravljah.
ZG. ŠISKA, dne 11. aprila 1936.
ŽALUJOČI OSTALI.

TKALSKEGA MOJSTRA,

ki je vaju dela na »ŠVABE« strojih, išče za takoj tekstilna tovarna v Zagrebu. Ponudbe na upravo »SLOVENSKEGA NARODA« pod šifro »ŠVABE«.

VINARNA „ŠIBENIK“

v Prešernovi ulici 5, na dvorišču,
VAM NUDI NAJBOLJŠA ODLIKOVANA VINA:
Belo vino čez ulico Din 8.—
rdeče 8.—
crno 8.—
VESELO ALELUJO ŽELI VSEM CENJENIM GOSTOM
Bujas Martin.

dali, kako sodite o nji... Imam nekaj pravice zastaviti vam to vprašanje. Jaz sem namreč njen avtor.

Zadržala je in še bolj zardela.

— Vi ste Noël Noirtier?

— Da.

Nekaj časa sta oba molčala, potem je pa dejala nekaj boječ:

— Zelo vas občudujem.

In, vstala je, da bi odšla.

Zadržal jo je.

— Prosim vas, gospodična, ostanite še malo... Ostanite še malo z menoj, če me že citate; povejte mi svoje misli. Zakaj bi ne mogla malo pokramljati tudi drugače in ne samo s tiskanimi besedami.

Znova je sedla. Primaknil je svoj stol in začel govoriti. Ona mu je odgovarjala, očitno silno preplašena in obenem ponosna pri misli, da govori s slavnim pisateljem. Noirtier je znal zanimivo govoriti, če je hotel, a tu mu je bilo več od prijetnega kramljanja nego v elegantnih salonih, ker je hotel razvedriti to

dražestno neznancko. Kmalu je postala zaupljivejša in jezik se ji je razvezal. Pokazalo se je, da je zelo omikana in da ima dober okus. Govorila je preprosto, tu pa tam skoraj še otročje.

Noirtier je zvedel, da se piše Sylvie Larmontova, da ji je dvajset let, da stanuje pri stari teti in da prevaja iz angleščine... Z enakom preprostostjo je govorila tudi on o sebi. Kratko ji je opisal svoje življenje, posvečeno ustvarjanju, svoje stanovanje solidnega starega samca, v ulici, v sosedstvu Saint Sulpice. Smejati se mu je morala, ko ji je pravil o svojih čudaštvih in o despotizmu svojega starega sluga.

Prisla sta skupaj do vrat Odeona, kjer sta se ločila.

— Se bova še kdaj videla? — je vprašal Noirtier. — Pa vendar ne boste zdaj nehali hoditi sem zato, ker me poznate? Sicer pa, če ocenjujete vse, kar pišem, je to vaša dolžnost... V romanu, ki ga pišem zdaj, nastopa mlado, vam podobno dekle. Ima vaše oči, vašo zunanost... Nikar mi ne jemljite mojega modela...

njen nad knjigo. Ali je imela zopet njegovo knjigo v rokah? Približal se ji je... Da! Danes pa niso bili več »Obris psihološke kritike«, pač je pa čitela njegov predzadnji roman »Sen in strast«, ki je bil zelo ponosen nanj.

Primaknil je stol k nji, si prižgal cigareto, razgrnil svoj časnik, da bi zastrl z njim svoje poglede, ki bi se bili mogli zdeti vsiljivi in nezaželjeni. Kdo je bila? Mlada žena?... Ne, gotovo je bila dekle... Kaj je vzbujal v nji roman, ki ga je čitala s tako živo pozornostjo? Kako je sodila o avtorju — o njem Noelu Noirtieru, ki je bil tu blizu, ne da bi vedela to?... Teden dni je bilo tega, ko je prišla prvič, sedla blizu njega in se zapolila v knjigo, ki jo je spoznal kot svojo. Od takrat jo je videl tu štirikrat. Vedno je čitala z vztrajnostjo in vedno samo njegova dela, kakor da ni na svetu nobenega drugega pisatelja. To mu je bilo prijetno, zanimalo ga je in srečen je bil, da se sučejo okrog njega vse misli tega dražestnega in očarljivega dekleta, ki je dvignilo tako krasne inteligentne

oči, kadar se nehala čitati... Zdej se je vračal, da bi jo zopet videl. Včeraj je bil zelo slabe volje, ko ga je zadržalo oficijelno povabilo, ki ga ni mogel odkloniti. Opazoval jo je skrivaj z vedno večjim zanimanjem... Rad bi bil govoril z njo. Doslej ni imel poguma. Ni bil boječ, toda bal se je, da bi je ne zastrašil. Ni bil več mlad, pa tudi starih ni bil, ki bi si mogel dovoliti...

Kar se je pred materjo bežeti otrok zaletel v njen stol in padel skupaj z njeno knjigo. Dekle je pobralo otroka in ga izročilo materi. Noël Noirtier je pobral knjigo in jo izročil dekletu. Zahvalila se mu je.

— Ta knjiga vas zanima, gospodična? — je vprašal Noirtier.

Oklevala je za odgovorom, zardela je, Ali je zardela zato, ker jo je ogovoril, neznanec? — se je vprašal Noirtier, ali pa zaradi knjige, pisane v dokaj svobodnem duhu.

— Da, gospod, — je odgovorila nekam suho. — Oprostite, da sem tako radoveden. Bil bi srečen, če bi mi iskreno pove-

Reporter izdaja skrivnosti

Reportaža je konglomerat odtenkov tragedije in komedije —
Beseda o krvi

Ljubljana, 11. aprila.

Morda bi bil primernejši naslov »Reporter intervjuje samega sebe«, ali da se pogovarja sam s seboj. Pri vsej nesreči pa lahko poslušate te pogovore. O sebi najlažje govori politiki, ki tudi na stara leta pišejo spomine ali memoare (kar se sliši bolj dostojno). Naš ubogi reporter res ne doživi nič tako velikega, da bi o njem pisali listi v političnih uvodnikih. Opazovalec je le malih tragedij in komedij. Marsikaj vidi česar nikdar ne zapise. Ko večje senzacije razgibljajo naše meglino in plesnivo vzdušje nenaadno kakor eksplozija ali nepričakovani potres, se reporter prav tako ne more takoj znajti. Tradicija ne dopušča, da bi opisal, kako vpliva senzacija nanj, da bi odkril globljo notranjo stran dogodka, ki bi bil morda najbolj zanimiva. Ne tradicija in ne čas. Tudi prostora ni. Nekateri mislijo, da reporterski slog zahteva kratke stavke. Brez priredij in podredij. Da je treba ugostiti samo suha dejstva. Pisati brez pik in podpičij. Da ti ni treba niti poznati vprašaja in ključa. Toda dogodki, njihov značaj, čas, prostor v listu in razpoloženje reporterja in glavnega urednika zahtevajo pogosto, da spraviš vse v en sam stavek, kar bi kdo povedal v debeli knjigi. Samo en stavek, čeprav rabiš v njem tudi večje neracionalnosti. To ni skrivnost, ki bi jo vam naj izdal, nego le uvod. Vsako leto je samo enkrat velika noč in naj mi bo dovoljeno napisati nekaj takorekto neoficijalno.

REPORTERSKI NOS

Nos je najvažnejši organ vsakega novinarja. Vendar ne smete vzeti besede doslovno. Nos pomeni v tem primeru nekakšen šest čut in ne sposobnost vohanja, da bi z avzvalom že v Tivoliju, ko začne zopet smrdeti Ljubljana. Skoraj vsak poklic ima svoje vraže in tudi novinarski ni brez njih. Ne smete se čuditi, če je reporterjevo delo nekoliko sorodno s spiritizmom. Tudi za najbolj suhim poročilom se pogosto skriva, česar ne more reporter razumeti ali česar si ne umege razložiti. Ne le kakšno slovnično pravilo ali pravopisna pogoška. Umetnost je vzvišena nad navadnim duševnim delom. Literatura je baje mnogo več kakor reportaža. V literarnih delih se baje poznajo sledovi muz in raznih višjih sil, zato bi se vam zdelo smešno, če bi prisojal kdo tudi reportaži kaj višjega, če bi uvrščal reporterje med svečnike boginje umetnosti. Kljub temu trdim, da je tudi za reportažo skrivnih mnogo sil, ki lahko vtisnejo reporterjevemu delu čar intucije. Če si razlagate to za šalo, vam jo moram vseeno malo pokvariti. Zaradi reporterskega nosu. Zaradi nosu, ki vas naj ne moti sam na sebi, če je morda rdeč ali že moder ali celo razbit. Če ste sovražniki spiritizma, naj vas vseeno ne moti simbolizem, ko govorim o nosu, ki je prav za prav neviden, kakor išče vodosled z bojanico vodo ali rudo, tako išče reporter dogodka. Znanost taji, da je kaj resnega pri iskanju vode z bajanico, vendar ne more zatajiti, da vendar bajanica nekakšen medij, ki nanj vpliva žila rude ali podzemeljski vir, da mu začne drhteti roka. Tudi reporter je medij. Zdjaj ne bom oznanjal nove vere. Morda bom samo nekoliko podkrepil praznoverje tega ali onega poklicnega tovarša.

DOBER IN SLAB MEDIJ

Med slabe medije med reporterji spadam tudi jaz. Nočem reči, da sem najslabši. Dovolj je že, da se smem prštevati med »medije«. Slabi mediji nikdar ničesar ne izvajajo. Nekateri celo zvedo največjo senzacijo nazaj. Bolj jih preseneti kakor čitatelji, ki so zadovoljni z malim. Vendar čutijo že prej nekakšno neugodje. (Nekateri celo zbole, da lahko delajo namestu njih drugi). Če govorim o sebi, moram reči, da sem neprestano bolan in bi se lahko zato prševal med najboljše medije. V čast si le lahko štejem, da svojih boleznih ne obojam na veliki zvon (izjema ta primer). Naj vam opišem duševno razpoloženje, ki se me polasa nekaj dni pred nepričakovanim dogodkom. Čitajte, prosim, resno, čeprav je reporter navadno neprostopoljni humorist.

Zdi se mi, da ljudje, ki jih srečujem na cesti, nekaj skrivajo med seboj. Boli me

glava. Ves svet ni vreden niti ene besede. Vsi dogodki, ki sicer o njih pišejo naši listi, so neprebavljivi, nesmiselni. Človek se ne more več niti jeziti. Ravodušen je proti vsem svetovnim dogodkom in paktom ne morejo ga vznemiriti niti najbolj »napete situacije« in »težki položaji«. Ne more se razburiti niti nad ljubljanskim blatom in ne nad »pojasnila«, ki se tičejo njegove poročila. Če bi ti v takšnem trenutku povisali plačo, bi niti ne trenil z očesom. Niti dopust bi me ne mogel podrežati. Mi-mogrede rečeno, tudi dopust vpliva tako že nekaj tednov name, da me napade baš prvi dan dopusta ducat boleznih. Ozračje je nabit z elektriko. Noge so svinčene. Nekaj se bo zgodilo. Morda pride celo do karambola. Znano se mi tresti roke kakor pijancu, ki ni pil že nekaj dni. V popolni ot-pelosti, se vlačim po cestah in če bi sam sebe srečal, bi se ne spoznal. Najbrž bi premišljeval ves dan, od kdaj poznam tega človeka. Če ste se dovolj nasmejali, nadaljujemo. Zadeva bo postala zanimiva šele zdaj. Morda ste že čitali katero knjigo, ki je najbolj zanimiva baš na koncu. Tudi naše reportaže so takšne.

Dober medij najbrž ne trpi tako hudih muk. Sedi lahko pri telefonu in tudi dre-ma mu ni treba odganjati. Telefon je bu-dilka, ko zavoni. In že se oglašajo same senzacije. Dober medij ve, čim vzame list v roke, da ni nobenih dogodkov. In ve, kaj je treba pobrati in prenesti — samo naslov prečita, naslednji trenutek je pa novica že presajena. Vrtarji ne bodo mogli nikdar tekmovali z novinarji.

NEKAJ POSEBNEGA SE JE ZGODILO

Ves teden mi je že strahovito ključalo v zobu. Vstal sem omotičen, kakor da me je kdo pobil s kolom. Nekaj časa sva šla skupaj z znanecem. Obema se je mudilo v službo. Vprašal me je, zakaj tako hitim. Odgovarjal sem, kakor da še napol spim. Pripovedoval mi je, kako so pred vojno kovali novinarske senzacije na Dunaju. V kavami so delali. Iz kratke brzotavke so skovali velikansko zadevo. Kdove, ali je novinstvo od tedaj kaj napredovalo? je premišljeval znanec. Nisem mu odgovarjal in prav tako sam mislim sam zase, da je vendar napredek v tem, ker dandanes delamo iz velikih dogodkov mala poročila ali pa sploh molčimo. Vesel sem bil, ko sem se otresel sobesednika, saj mi je morala ležati tudi na jeziku. Povsem otopen sem se vlekli proti železniškemu prehodu v Tivoliju.

Čim sem stopil na prehod, sem začutil, da se je v bližini nekaj zgodilo. Nekaj posebnega. Nekaj čenur pravimo senzacija. Na prelazu stoji delavec od kolesu. Pri-peljal se je od nekje, opazil dogodek in zdaj gleda. Osupel. Na obrazu mu čitam, da vidi nekaj, kar ga je vznemirilo. Vse to vidim in čutim, toda kakor da še vedno spim in moja volja ni svobodna niti toliko, da bi se ozrl tudi sam. Nekaj mi brani. Kakor da imam otel vrat. Ne morem obrniti glave in ne morem se ustaviti. Ko sem pa napravil nekaj korakov, sem se vendar ozrl, toda videl sem lahko le tri ljudje, ki so stali na progi, govorili pri-tajeno in gledali v tisto smer, kakor da še čakajo epilog tistega posebnega dogodka. Srečujem ljudi, ki hite nekam. Vzemir-jeni so. Tako vznemirjeni, kakor vselej, ko se kaj zgodi in ko se je treba podvzati, da bi ne zamudili dogodka, ki z dražjo, bo-lestno prijetno grozo pretresa. Drami iz ot-pelosti, »blazi« kakor injekcija kokaina, ko organizem hlepi po strupu. Toda mene boli. Ne morem tja. Ne morem se še vedno zdramiti iz tistega bolečnega stanja, ki v njem »medije« nekaj dojema, a ne more po-vedati, kaj.

Čim pa stopim v redakcijo, pravi tovarš, da je tam pri prelazu nekoga povozilo. Vem, pravim, vem. In res vem. V tistem trenutku sem se zdramil. V tistem trenutku sem razrešil skrivnost, ki sem jo čital na obrazu delavca na prehodu. In že sem sam del tiste množice, ki se ustavlja pri železnici, ki s pridržano sapo vprašuje, kdo je bil in kako se je zgodilo. Sam vprašujem. Hitim tja, k trupu. Pobrali so ga že in položili v krsto. Voznik pogrebnega za-voda je zavil v park, tja h krvi. Pristopim.

zadovoljna. Povedala mi je, da so ure, ki jih preživi z njim v parku, najlepše, kar je dolejš doživela. Bila je iskrena, o tem je bil trdno prepričan. Zdjaj, pa zdaj, ko jo je videl tako dražestno, tako inteligentno, tako veselo, je pomislil z žalostjo v srcu: o, ko bi bil dvajset let mlajši... Toda to misel je podil od sebe, pisal je vztrajno svoj roman, ki se je že bližal koncu, ta čas je pa prebiral s kar največjo pozornostjo mnogo dela, vposlana za žirijo Maupassantove usta-nove, ki je bil njen vplivni član.

Ko se je pa nekega večera bližal Lu-xemburgu, ni videl Sylvie na njenem običajnem mestu; hodila je vsa razbur-jena po drevedu sem in tja. Kaj neki ji je bilo? Že nekaj dni se mu je zdela nervozna in nekam zamišljena.

Ne ostaniva tu, — mu je dejala, — pojdiva naprej... Moram vam nekaj po-vedati...

Potegnila ga je za seboj v stranski dreved — Kaj pa vam je, dete mo-je? — je vprašal Noirtier ves začuden, da se sam razburja nad tem in spozna-vač po tem, kako silno je navezan na njo.

— Govoriti moram z vami... Nekaj vam moram povedati... Grdo je to... Lagala sem vam... Da! Vedela sem do-bro, kdo ste... Ni bilo nalezljivo, ko sem prvič sedla kraj vas in začela čitati vašo knjigo. Stori-la sem to nalašč, da bi me opazili, da bi spregovorili z menoj...

Gledal jo je ves presenečen... Nje-gov ponos je kravrel, a še globlje čust-vo je bilo kruto ranjeno.

— Toda čemu? — je vprašal.

— Poznate Gerarda Quentina? — je vprašala z zamolklim glasom Sylvie, — mladega romanopisca...

— Gerarda Quentina?... ah, da... on sploh ni nadarjen, — je odgovoril Noël Noirtier v ognju strogega kritika.

— No torej, on je moj ženin... to se pravi, bil je... Čujte, ljubila sem ga. Toda on je kakor jaz, brez premože-nja... Hotel je torej dobiti letos Mau-passantovo nagrado. To bi bilo pripo-moglo njegovi knjigi do popularnosti, prineslo bi mu uspeh. Lahko bi se bila poročila... Povedala mi je, da ste vi naj-vplivnejši član žirije in da mu baje ni-ste naklonjeni... In tako si je izmisli-l zvišča... Da, mi je dejal, da zahajate v Luxemburg, opisal mi je vas... Pošil-jal me je, da bi sedela z vašo knjigo kraj vas. Misli-l je, kakor se je tudi zgo-dilo, da me boste ogovorili... Morala bi bila govoriti z vami o literaturi in reči vam, da mi uga-a njegov roman... da bi ga tudi vi prečitali. Bil je prepričan, da mu boste prisodili nagrado, — ga prečitata.

— In mlad je še bil, — pravi uslužbenec. V tistem trenutku privozi baš po istem ti-ru, kjer sta prej uslužbenca pobirala trup-lo, brzovlak. — Vidiš, pravi, malo bi se zamudila, pa bi... — Preden sta položila krsto na voz, je malo dvignil pokrov. Od-rezana glava leži, kakor da ni odrezana in da se je le obrnila v stran od nečesa groz-nega. Malo krvi je, toda v mrtvem obra-zu je zarisan trpljenje in skrivnost, ki se pokaže človeku na obrazu v trenutku, ko bi jo rad izdal. Morda so to le neme besede. Morda pa vidim le nekaj, česar sem se vse jutro tako podzvestno bal in izogibal. In morda je vse le domišljija, odraz osebne bolečine, razdraženega živčevja po zobobo-lu. Toda reporter ne umege reševati psi-holoških vprašanj. Treba je še zbrati na-tačne osebne podatke mladega samomo-rilca. Morda bi koga zanimalo, da je imel nesrečnej tako skrčene roke (bile so po-sinjale), kakor da se brani z obema ro-kama nečesa strašnega obupno, kakor da hoče odriniti od sebe kelih. To je že senti-mentalno in ne spada več v okvir repor-taže. Ljudje hočejo vedeti, kdo je bil in zakaj je legel na tračnice. Ko prečitajo ime in stavek o nesrečni ljubezni, je do-godek za nje končan. In ko zbere te po-datke reporter, je tudi zanj zadeva kon-čana.

Reporter je konglomerat odtenkov tra-gedije in komedije. Sicer ni treba oprede-ljevati ničesar. Pravilo je: Opiši samo do-godek! To pomeni: fotografiraj površje ali opiši površino, toda »točno«. Včasih je pa tudi reporter človek — se pravi, da ne more zatajiti svojega razpoloženja, ne more potisniti povsem v podzvestna čustva ali sentimentalnost. Ne morem opravičiti svoje slabosti. Tisti dan me je res bolel zob, toda rekli boste, kaj me briga tvoj zob in zakaj ne greš k zobozdravniku!

POTRPITE, SE NEKAJ ZANIMIVEGA!

Zgodilo se je torej nekaj posebnega. Do-godek nedvomno ni vplival na občinstvo, tako, kakor na reporterja, ki je imel slab dan. Saj bi nihče ne mogel razumeti, ako bi pripovedal, da me je tako potrl... Tista glava in tiste roke... Obraz de-lavca na cesti... Nепrestano sem imel vse to pred očmi. Od doma sem odhajal napol neprisrčen, popoldne sem se vračal kakor senca. Še vedno je ležalo nekaj na meni. Še neka slutnja. Odprl sem vrata vrtno ograje in osupel obstal. Kakor brez uma je zbežala mimo žena. Objokana je bila, ka-kor da se je zrušilo pol sveta na njo. In po tleh je bilo vse krvavo. — Pes je raz-trgal mojo mucko! je dejala žena tako obupano, kakor da ni nobene tolažbe več na svetu. Zabo!elo me je, osupnil sem, a pred menoj je bila še vedno tista glava. Kdo bo pa jokal za teboj, fant? Odrezana glava... Brez moči, da bi se na kaj reagir-al, sem sedel k mizi. Iz kleti se je pri-vela razmesarjena mačka. Cvilila je, iska-la kot, kjer bi legla in... Krvava sled se je vlekla za njo. Kri. Najbolj dražeče skrivnostna groza in najsilnejša bolečina je v krvi. Ali zato tako žejna ljudi po nji? Ali so zato tako slepi in gluhi za bolečino drugega, dokler ne zagledajo krvi?

SE BESEDICA O KRVVI

Morda ste čitali kaj pretresljivega o čiš-kaški klavnic. Tisto Duhamelovo knjigo. Najbrž industrializirano pretekanje krvi ne vpliva več tako prvobitno na človeka, čeprav je v racionalizirani industriji kla-nja nekaj ledeno groznega, da vzdrgetajo živci ob pogledu na njo, kakor da te je prešinil električni tok. Kri, življenje, smrt — sklenjeni krog. Morda je najsilnejši ata-vizem podzvestna in (zlasti dandanes) za-vestna žejja po krvi. Odrske tragedije dan-danes ne vlečejo več, a zaradi tega ne sme-ti biti optimisti in trditi, da se ljudje od-vračajo z gnušom od krvi. Ne, takšne tragedije so premalo krvave, niso resnične in niso sploh krvave. Bivoborbe so krvave. In »senzacije« so krvave.

Ko se je zaletelo letalo v zid blaznice na Studencu. Bila je senzacija. Če bi ne bilo žrtv ter bi ležalo tam samo razbito letalo, bi ne hiteli tja ljudje v takšnih množicah. Videli sem jih. Odganjali so jih orožniki. Nekateri so se smejali. Blaznost je bila v

tati vašo knjigo. Stori-la sem to nalašč, da bi me opazili, da bi spregovorili z menoj...

Gledal jo je ves presenečen... Nje-gov ponos je kravrel, a še globlje čust-vo je bilo kruto ranjeno.

— Toda čemu? — je vprašal.

— Poznate Gerarda Quentina? — je vprašala z zamolklim glasom Sylvie, — mladega romanopisca...

— Gerarda Quentina?... ah, da... on sploh ni nadarjen, — je odgovoril Noël Noirtier v ognju strogega kritika.

— No torej, on je moj ženin... to se pravi, bil je... Čujte, ljubila sem ga. Toda on je kakor jaz, brez premože-nja... Hotel je torej dobiti letos Mau-passantovo nagrado. To bi bilo pripo-moglo njegovi knjigi do popularnosti, prineslo bi mu uspeh. Lahko bi se bila poročila... Povedala mi je, da ste vi naj-vplivnejši član žirije in da mu baje ni-ste naklonjeni... In tako si je izmisli-l zvišča... Da, mi je dejal, da zahajate v Luxemburg, opisal mi je vas... Pošil-jal me je, da bi sedela z vašo knjigo kraj vas. Misli-l je, kakor se je tudi zgo-dilo, da me boste ogovorili... Morala bi bila govoriti z vami o literaturi in reči vam, da mi uga-a njegov roman... da bi ga tudi vi prečitali. Bil je prepričan, da mu boste prisodili nagrado, — ga prečitata.

— Čital sem ga, zelo slab je, — je de-jal Noirtier suho.

— Meni je pa ugajal, dokler nisem čitala vaših... Pristala sem na to, nič hudega nisem videla v tem. Ko sem se pa seznanila z vami, ko ste govorili z menoj tako prijazno in neprisluseno... moč, kakršen ste vi... velik pisatelj... tedaj me je postalo sram, da igram to komedijo, do katere pa prav za prav ni prišlo, ker sem vas kmalu resnično obču-dovala... Nisem si upela povedati vam tega. A Gerard, s katerim sem se sesta-jala po razstanku z vami, je hotel, da bi mu pripovedala o najinih pogovo-rih... Jezil se je zato, ker se nisem go-vorila z vami o njem... Morda je bil tu-dij ljubosumen... A zdaj se je odločil o nagradi približala... Včeraj se je sil-no razjezil... Dejal je, da bo sam govo-ril z vami... da vam bo vse povedal... To je grozno!... Kaj si mislite zdaj o meni?

— Gospodična, — je odgovoril Noir-tier hladno, — kljub želji, ki jo gojim, da bi vam bil prijeten, ne morem proti svoji volji glasovati za Quentina.

— Toda saj nočem, da bi glasovali zanj... Saj se sploh nočem poročiti z njim. Povedala sem mu to. Ne ljubim ga več. Šele zdaj sem spoznala, da ga nisem nikoli resnično ljubila. To je do-mišljavec brez nadarjenosti, brze ve-

tistemu amebu. Morda histerija. Množica je naraščala in zdelo se je, da diši po krvi. Ljudje so gledali drugače. Nekaj jim je tle-lo na dnu oči. Zelenkasti sij. In nosnice so se jim širile. Mislite, da je lahko reporter boljji? Morda se samo tega zave, ko mora dogodek reproducirati in se nehoti dotakne podzvesti. Tedaj sem prihitel pisat v re-

Govejek nad Sorško dolino

Zadruga jugoslovenskih obrtnikov si je zgradila na njem lep počitniški dom

Ljubljana, 7. aprila.

Po delu počitek! Vsakdo si želi oddiha. V mestu v trušcu in hršču, ga ne najde-mo. Zato je naravno, da si človek na de-želo. Kdor zmore, si postavi malo hišico ali pa si nekaj mesecev pritrjuje denar, da bo vsaj nekaj dni užival svež zrak. Počitniške postojanke na deželi postajajo vedno bolj priljubljene. Prav lep kotiček si je izbrala zadruga jugoslovenskih obrtnikov v Ljub-ljani, ki je zgradila na Govejeku nad Sor-ško dolino lep počitniški dom, kjer bodo našli oddih njeni člani.

Inicijativo za postavitev doma je dala ljubljanska podružnica. Dom je bil zgra-jen že lani, letos so ga pa nekoliko prede-lali in uredili sobe za letovišanje. Leži 895 m visoko ter nudi krasen razgled čez vse Sorško dolino, na bližnji Osojnik, sv. Katarino, dočim se proti vzhodu odpira pogled na Kamniške planine in Karavanki. Govejek je znamenit po svoji alpski flori. Na pobočjih izpostavljenih solncu, je vse po-no encijana, najznamenitejše so pa bla-gajane, ki ne rasto redko drugje. Govejek je tudi središnja točka za razne izlete na bližnje hribe, do katerih vodi lepa pota.

Upravi cestne železnice

Ljubljana, 11. aprila.

V ponedeljek 30. marca je bila zopet pri-tožba na slabem stanju dolenske proge od magistrata do dol. kolodvora. Pritožba je popolnoma upravičena, samo v toliko se razlikuje, da proga ni več do dol. kolo-dvora, ker so še pred letom pobrali trač-nice in jih drugje uporabili, temveč samo do dolenske mitnice.

Med tem časom je bilo več vnebovpi-jo-kih pritožb, katere pa ne pridejo na pravo mesto in se sploh ne čitajo. Sedaj gre v glavnem za to, ali se naj proga na kak način popravi in obdrži ali pa naj se po-polnoma opusti. Zadnji dopisnik meni, da ni denarja za investicijo. To je žalostno, da Ljubljana tako krano napreduje, da mora na tako prometnem kraju tramvaj razdirati.

Po mojem mnenju je pa samo gospodar-stvo najbolj krivo. Prvič je bila dolenska proga najkrajša v največjem okraju in najdražja t. j. Din 1.50 od mitnice do ma-gistrata. V mestu je bila Din 1.— To ni šlo upravi v glavo, da bi tudi to izenačila, ko je videla, da je ljudstvo opustilo tra-mvaj. Drugič je pa sploh gospodarstvo tako zanemarjeno, da se mora vsak človek zgra-žati nad delom na progi. Tako sem opazo-val delo na prosti dolenske ceste ravno nasproti C. M. hiše. Prišli so delavci neke-ga jutra, 5 po številu, da popravijo nekaj metrov proge.

Nastavijo se na delo, prva je cigareta potem zaznavanje dela. Pri tem delu pa delajo 4 moške in eden je kot njih nad-zornik z rokami v žepu. Vprašam upravo kaj je treba pri 4 delavcih enega za nad-zornika, ko bi to lahko opravil najstarejši delavec in en mož bi bil prihranjen. Pri-

stilo se je, da so v toku 14 dneh prišli delavci popravljati dol. progo na ravno isto mesto kot zadnjikrat, to se pravi, da zad-njikrat ni nič popravili in tudi zdaj ne. Zakaj so dvojni stroški zaračunjeni. To gre v škodo gospodarstvu in takoj naj se red napravi.

Delavca naj se dobro plača in potem pa zahteva delo od njega.

Kontrola delavstva naj se strogo vrši po strokovnjakih ne pa po človeku, kateri ni imel nikdar krampa v roki. Navedel sem Vam to, da uvidite, da je samo uprava kriva na tem hiranju proge, kar se ne sme zgoditi v sramoto Ljubljane, da bi se ka-zalo na zunaj kako mestne finance pešajo.

A. G.

Kraljev groš

V Angliji je bila navada, da so na ve-likih četrtih kralji obdarovali berače z novčiči, kovanimi nalašč v ta namen. To tradicijo je letos po dolgi desetletjih ob-novil kralj Edvard VIII. Včeraj je obda-roval v westminsterski opatiji 42 bera-čev, kolikor je kralju ali kraljici let. Za kralja Edvarda VIII. letos niso kovali novih maundy money, kakor se ti novči, ki imenujejo po angleškem nazivu velikega četrtka maundy thursday, kjer je beseda maundy spečeni začetek evangelija veli-kega četrtka, ki se začneja z besedami: Mandatum novum vobis do...

Kralj je obdaroval berače z novčiči, ki so bili iz-delani za njegovo babico kraljico Viktori-jo, pa so še ostali.

Kraljev groš je srebrn novčič v vredno-sti ene pene. Za obdarovanega siromaka je to še majhno premoženje, saj se najde vedno dosti zbiralcev, ki radi odkupijo te dragocene novčiče z zlatom.

Bože moj, mislila sem, da je ve-lik mož, zdaj pa vidim, kaj se pravi biti velik... Le kaj si boste mislili o meni... Bože moj, bože moj, zdaj ljubim vas! Dovolite, da se bova še sestajala, pro-sim vas.

Zapikala je in si zakrila obraz z roka-mi. Noël Noirtier je bil ves iz sebe. Lju-bila ga je, bila je iskrena, o tem ni mo-gel dvomiti, to mu je bilo ta hip prijet-no tudi brez osebnega interesa... Silen ponos se je oglasil v njem. Ljubila ga je, priboril si je pred mladeničem nje-nih let njo, dvajsetletno dekle, dražestno in očarljivo.

Trežno je pomislil za hip na bodoč-nost, na razliko v starosti, na morebit-no nezvestobo, na neizgovorne muke lju-bosumnosti... morda v štirih ali petih letih... Eh, je pomislil, živimo zdaj... pozneje naj se pa zgodi karkoli.

Prijel je dekleta za roko in ji pogledal v njene od solz skajane oči.

— Dete moje, ali hočete postati moja žena, čeprav sem trideset let starejši od vas?

Ponovila je strastno, da ga ljubi. Ne-kaj časa sta oba molčala v sladkem mraku...

In ko je čez nekaj let prišel netržgib-ni trenutek, ki bi bil ranil Noëla Noir-tiera, ga je znala Sylvie spretno skriti pred njim.

Sylvie se je zasmejala; zrl je za njo, ko je odhajala v množici ljudi. Krenil je proti restavraciji, kamor je navadno za-hajal. Pomislil je: Če bi bil mlajši... Po-gledal se je v ogledalo izloženega okna in ugotovil, da je še vedno slok, da se ni-ma mnogo gub, da se še ne zdi star. Toda smejal se je tem mislim. Saj vendar ni-ma namena zapeljati to dekle, ki se zdi odkrito in naivno. Saj vendar noče kom-plicirati svojega življenja s pustolovšči-no, o kateri se ne da povedati, kam bi ga privedla, ki bi ga morda napravila smešnega in neokusnega. Preveč je cenil svoj mir in svoje dobro ime. Imel je mnogo sovražnikov, ker ni bil vaje pri-zanašati v svojih kritikah in ni hotel, da bi imeli vzrok napadati ga.

V naslednjih tednih je videl Noirtier vedno vsak drugi ali tretji dan mlado dekle v Luxemburgu. Povedala mu je, da ne bo odpotovala iz Pariza, on je pa sa-mo nji na ljubo odklonil povabilo na po-čitnice k morju, čeprav ga je bil prej v načelu že prejel. Za Sylvie se je zani-mal vedno bolj. Ni je ljubil, ali pa se je tega vsaj tako branil, da je samega sebe varal. Toda bila mu je čar in svežost mladosti. Vedno bolj ga je veselilo, če je zaupljivo govorila z njim, skušal je usmerjati njene sodbe o ljudeh in nji-ovih delih. Bil ji je tovariš in oče in zde-lo se je, da je ona pri njem vedno bolj

Planica v luči inozemskega tiska

Sportni tisk po svetu je živahno komentiral letošnje skakalne tekme v Planici

Ljubljana, 11. aprila. Mesec dni je skoraj že minilo po skakalnih tekмах v Planici, a še vedno se niso duhovi pomirili. Veliki sportni listi in revije prinašajo slike in članke o Planici, omenem pa razglabljajo: če imajo tako velike skakalnice sportno vrednost. Tudi Norvežani so pri vseh teh člankih omenjeni in to v prvi vrsti v zvezi s predpisi FIS glede velikih skakalnic. Večina je mnenja, da velikih skakalnic ne bo mogoče preprečiti, da bo pa treba paziti na mejo, kje se sport neha in kjer se začne akrobacija. Naj to tako ali tako, ni naš namen razpravljati o stvarih, ki jih bo čas slej ali prej sam rešil. Prinašamo le nekatere članke inozemskih listov, da bodo naši čitatelji poučeni, kako sodi o Planici inozemstvo.

„Sport Illustrte“

z dne 24. marca, ki izhaja v Baslu, prinaša preko pol strani 3 slike iz Planice in kratak članek o prireditvi, kjer piše med drugim: »Četudi je FIS pred kratkim izdala nove predpise glede omejitve mamutskih skakalnic, se je v Planici vršilo veliko mednarodno tekmovalje. Avstrijec Bradl je dosegel ogromno daljavo 101 m. Norvežani so igrali zelo neradi — zaradi predpisov svojega saveza, vloga gledalcev. Sodelujoče Švicarje so opominjali k previdnosti in zato niso dosegli običajnih uspehov. Strah je bil pa le pri oficijelnih, in da ni bilo posebnih navodil savezov, bi bile dosežene še večje dolžine.«

„Interessantes Blatt“

Št. 13 je posvetil Planici celo stran. Prinaša sliko skakalnice in preko trideset strani velik posnetek Bradlovega (Novšak) 101 skoka, razen tega pa še sliko Bradla in Novšaka. Med slikami je članek pod naslovom: »Svetovni rekord v smučskem skakanju: 101 m. 15. marec 1936 bo za vse čase zgodovinski datum smučskih skokov. Ta dan se je posreželo Avstrijecu Josefju Bradlu, članu SK Mühldorf, doseči mejo, ki so jo dolgo smatrali za nedosegljivo — 100 m, in jo celo prekositi za en meter s stoječim skokom. Članek opisuje nato tekme same.

Diplomatska pogajanja s Sig. mundom Ruudom v Planici

Dunajski „Bilder Welt“

nedeljska priloga graške »Tagespost« z dne 29. marca, je posvetila Planici celo stran. Prinaša sliko Bradlovega skoka, pod sliko pa stoji: »Tako se skoči in leti preko 100 metrske znamke. Kraesen je posnetek skakalnice z Jalovecem v ozadju: največja skakalnica na svetu v krasni pokrajini Planice. Zelo lepa je slika otvorenega Novšakovega skoka, ki ga kaže tik nad mostom, še lepši je pa posnetek pogleda s skakalnice na ogromne množice okoli izteka

Nemška revija „Der Winter“

ki izhaja v Münchenu, se v svoji zadnji številki tudi bavi s Planico. Poleg fotografije planiške skakalnice priložuje tudi najnovejši sklep FIS o zapori Planice, v nadaljevanju pa zanimiv podpis našega znanega alpinista A. Kopinška iz Celja. Za nas jako poučen članek, ki ga je napisal znani Luther pod naslovom »Zapora planiške skakalnice: FIS javlja v svojem podpisu z dne 19. marca: 15. marca je US Planica priredila na velik skakalnici v Planici mednarodno tekmovalje, nekaj ur nato pa na isti skakalnici propagandne skoke, pri katerih je bilo za najdaljši skok razpisano darilo. V dopisu z dne 3. marca je JZSS javil FIS: »Da se izognemo morebitnim pomotam, smo odredili, da lahko naš član US Planica priredi mednarodne konkurenčne skoke na 60 metrski skakalnici, veliko skakalnico pa sme uporabiti le za poskusne skoke s pridržkom, da ne bo prišel medtem od FIS kak drugačen tozadeven sklep kongresa.« FIS je 10. marca odgovorila: Pristanemo na skoke na 60 m skakalnici. Omenjeni »poskusni skoki« na veliki skakalnici niso niti pred tekmovaljem niti po njem po mednarodnem tekmovalnem pravilniku dovoljeni. Taki skoki (poskusni, propagandni, treninški ali kakor jih pač imenujemo, ne morejo biti po FIS dovoljeni in se zato ne smejo vršiti.« Z izvedbo propagandnega tekmovalja za rekordno nagrado na veliki skakalnici so prireditelji prestopili navodila in dočila sklepov FIS (glej okoliščine glede rekordnih nagrad) in se zato velika skakalnica v Planici v Jugoslaviji zapre za vse tekme z mednarodno udeležbo. Zapora stopi takoj v veljavo. Pisec pristavlja na koncu še tole značilno pripombo: »Zakaj potem dovoli FIS na Norveškem »poskusne, propagandne in treninške skoke« do 95 m, se vprašamo nehoti.

„Sport“

Izredno zanimiva in obširna poročila najdemo v curškem »Sportu« z dne 20. in 23. marca. List, ki izhaja trikrat tedensko, je poslal v Planico posebnega poročevalca. V enem članku je podrobno opis tekmovalja, kjer pravi pisec uvodoma, da je bil 100 metrski skok zato tem pomembnejši, ker ga je dosegel Srednjeevropec in ker niso sodelovali Norvežani. Norveški savez je izrekel zabranu, ker je hotel, da bi Norvežani dosegli doma najboljše rezultate, kar se jim pa ni posrečilo.

Mnogo zanimivejši je drugi članek, ki ga je menda napisal švicarski skakač Kuster. Članek bi zaslužil, da ga ponatisnemo v celoti, zaradi omejitosti se pa moramo omejiti le na najvažnejše odstavke.

Pro dveh letoma je priobčil sportni tisk presenetljivo vest, da je v Jugoslaviji zgradil neki inženjer skakalnico, ki omo-

goča skoke do 100 m. Na načrtu, ki je prekašal vse dosedanje, se je podpisal inž. Bloudek. Uporabil je znanstvene preiskave našega inž. Straumanna, se prepričal o njihovi pravilnosti in pričel graditi v Račevah-Planici mamutsko skakalnico. Lopata je bila prvič zasajena 1. 1930. Takrat v drugih sportnih deželah še niso vedeli, kaj se pripravljiva v Jugoslaviji. Toda jugoslovanska vlada in sportni voditelji malega, za napredkom stremečega naroda so vložili v delo vsa svoja ljubezen in nemalo denarja. V marcu 1934 je bila prva mednarodna tekma. Pokazale so se ovire zlasti od strani Norvežanov. Brata Ruud iz Kongsberga se nista ozirala na pomisleke konzervativne smučarske vlade in dosegla skoke preko 90 m. Birger je kot prvi na svetu prekorščil 90 m. Leto pozneje je Planica zopet vabila, češ, da je sedaj mogoče — tako so zatrjevali graditelji, dasi so jim delali ovire — skočiti 100 m. Norvežani, ki so bili v Planici, so prišli pri svojem savezu, ki bojazljivo pazi na hegemonijo v prirejanju in doseganju rekordnih rezultatov, v nemilost. Tvegali so diskvalifikacijo. Toda končno so kljub temu morali biti zadovoljni, da so jih pustili skakati, ker so si nekateri drugi tekmovalci pri treningu predzno dovolili približati se nevarno 100 metrski znamki in se s tem pokazali za nevarne tekmece norveškemu svetovnemu rekordu. Reidar Andersen je poskrbel z 98 m skokom, da ni bilo omajano prestižno vprašanje Norvežanov. Vest o 100 metrskem skoku v Ponte di Legno, čeprav s padcem, je povzročila razumljivo razburjenje in je dala Jugoslaviji povod, da so ponovno vlo-

Poverjenikom, članom in prijateljem Vodnikove družbe

Ljubljana, 11. aprila

Vodnikova družba v Ljubljani bo izdala za leto 1936 sledeče štiri knjige:

1) Vodnikovo pratio za leto 1937. v redakciji dr. Pavla Karlina. Ta prava ljudska štanka, ki se je v desetih letih tako prikupila vsem našim članom, bo spet peštra po vsebini in opremi, zanimiva, zabavna in poučna. Vsak bo našel v njej kaj potrebnega zase.

2) Franceta Bevka povest: »Srebrnikla. To najnovejšo odlično delo našega priznanega mojstra se godi, kakor večina povesti tega priljubljenega pisatelja nekeje v goriskih hribih. Slika nam borbo starega gospodarja z mladim, lahkomišelnim zetom, borbo za srebrnike, ponos in zaklad hiše in grunta. Mlada žena spočetka seveda drži z možem in skoraj bi prišlo do zločina, a se pravočasno spozna značaj nevednega moža, ki naposled izgine v svet, medtem ko ona najde srečo z drugim, ki res ljubi grunt in njo. Povest izven v harmonijo kmečkih src, posvečenih grudi in delu v tišini.

3) Ivana Albrehta povest: »Zarečanje. Pisatelj nas vodi v Zarečje na Krasu, v polpreteklo dobo, ko so še velike hiše obvladovale vso okolico in se je živahni promet med Ljubljano in Trstem sukal predvsem okoli teh ponosnih domačij, katerih sledove še danes vidimo ob tržaški cesti. Povest riše propadanje take velike hiše, ki ji novi časi niso več naklonjeni. Nastopajo naši Kraševci, stari gospodarji, ki pomnijo lepše dni, delavci, drvarji in vozniki, vsi v neizproseno boju za skromen obstanek. Živahno, spretno pisana povest je gotovo pisateljevo najboljšo delo.

4) Josipa Daneša-Gradišče: »Spomine potujočega igralca«. Avtor, priljubljeni komik ljubljanskega gledališča, ki slavi letos petintridesetletnico svojega odličnega delovanja na »deskah, ki pomenijo svet«, opisuje v tej posrečeni življenjski knjigi prva, s trnjem posuta, pa vendar tako srečna, nepozabna pota svoje pestre umetniške kariere. Humorja in solzave tragike, živahnih prizorov in vedre življenjske filozofije, neprisiljanih zapletitjav in razpletitjav so polni ti prikupni spomini.

Ta lepi književni dar Vodnikove družbe svojim članom naj bo v vzpodbudo gg. poverjenikom, da s še večjim veseljem in vne-

žili velika sredstva v izpopolnitev svoje skakalnice, ki jim je prinesla toliko slave. Oficijelni glasovi iz FIS, ki jim je bilo lahko poznati da so norveškega izvora, so zahtevali zaporo skakalnice in diskvalifikacijo vseh, ki bi se upali skakati preko 80 m. Norvežani so medtem v polni tišini zgradi več 90 m skakalnic. Vse to ni moglo zadržati kongresa FIS v Ga-Pa, da ne bi storil nekoliko nejasnega sklepa o skokih preko 80 m, ki naj ga bi spoštovali vsi, samo ne Norvežani.

Niti na treningu, niti v konkurenci doslej v Planici ni bilo nesreč. Dvakratni olimpijski prvak Birger Ruud, praktični strokovnjak, ki na svetu nima para, Sigmund Ruud, Reidar Andersen zmagovalce v Holmenkollu in imejitelji dveh olimpijskih kolajn, Poljak Maruszarz, Avstrijec Bradl, Švicar Raymond in drugi so enodušno izjavili, da je skakalnica v vsakem pogledu brezhibna in skakanje na nji resnično veselje — vsi bomo se prišli.

Nato opisuje pisec priprave za letošnje tekmo ter pri tem omenja Norvežane, ki jih je moč mikalo, da bi skakali: »Es lockte die kühnen Burschen wahnsinnig, die Hand nach der verbottenen Frucht auszustrecken«. Toda ti dečki imajo tudi disciplino v telesu. Oslo je striktno brzojavil: do 80 m in niti pedit dalje! Istega dne je Kongsgaard skočil blizu Osle 95 m, o čemer pa norveški listi tisti dan niso smeli poročati, temveč šele po planiški tekmi! V nedeljo so norveški skakači prekinjali preveliko bojazljivost svojih voditeljev, ko so doživeli skok 101 m mednarodno ne preveč znanega Bradla. Oni bi mogli pokazati še dokaj več!

Pisec zaključuje takole: »Kaj nam je pokazala Planica? Tri reči: prvič, da so 100 m skoki mogoči, drugič, da vlada očitno tudi v sportu dvojna mera, ena za veselice, ki se za predpise ne menijo če se jim zdi to primerno, in tretjič, da skoki na pravilno zgrajeni skakalnici s pravilnim profilom, niso niti malo nevarnejši od poletov na 40 ali 50 m.«

mo pridobivajo družbi nove člane. Ob velikonočnih praznikih obiščite svoje prijatelje in znance. Opozorite jih na ta lep književni dar z vabilom, da pristopijo kot člani k Vodnikovi družbi.

Vsak stari član Vodnikove družbe naj podpira poverjenika v svojem okolišu pri njegovem delu za prosveto in kulturo našega naroda s tem, da pridobi v dneh vstajenja in pomladnega življenja vsaj enega novega člana. Agitirajte v krogu Vaših znancev in prijateljev za Vodnikovo družbo.

V vsako slovensko hišo knjige Vodnikove družbe! Ob velikonočnih praznikih na delo za našo Vodnikovo družbo!

Vsem gg. poverjenikom, starih in novim članom želi Vodnikova družba veselo Alelujo!

Jeseniška podružnica NSZ

Jesenice, 7. aprila.

Nedavno se je vršila v dvoran Sokolskega doma dobro obiskana glavna skupščina jeseniške podružnice Narodne strokovne zveze. Otvoril jo je predsednik g. Zupan Valentin, ki je pozdravil navzoče, predvsem pa delegate centrale. Nato je orisal v glavnih obrih delo podružnice, ki se vedno lepše razvija, pridobiva novo članstvo in dosega vedno pomembnejše uspehe.

Tajnik g. Lajner Adolf je poročal o naraščajočem upravnem delu podružnice, o polanih resolucijah in dopisih ter omenjal da je od zadnje glavne skupščine pristopilo 155 novih članov. Razveseljivo je bilo tudi poročilo blagajnika g. Franceta Markizeta, iz katerega je razvidno, da si podružnica sporedno s svojim razvojem ustvarja tudi solidno in močno finančno podlago. Tudi poročilo knjižničarke gđ. Šlibarjeve je bilo razveseljivo, saj kaže, da tudi članstvo vedno bolj posega po dobrih knjigah. Predsednik je ob zaključku poročil izrekel zahvalo vsem za vestno opravljen funkcije in vsem onim, ki stojijo podružnici ob strani zlasti Sokolu in predsedniku mestne občine g. mag. pharm. Jožetu Zabkarju, ki jo podpira z nasveti in prispevki.

Pridite jutri zjutraj in poskusite bom sporočiti vam, za kaj sem se odločil.« Prišel je na vse zgodaj zjutraj. Posrečilo se mi je premočiti zamorko, da sem lahko odšla iz šotora. D' Aiglemont me je strastno objel in kar takoj me je hotel ugrabit. Toda s seboj sem morala vzeti tudi skrinjico s dragocenostmi. Premisljala sva, kako bi privedla najino pustolovščino do srečnega konca, ko je naenkrat pridrl markiz in naju zasasil.

Skočil je s konja in zdelo se je, da sploh ni opazil paža, ki so je ves prestrašen popihal. S pritrjeno ugaljenostjo mi je podal roko ter me odvedel v šotor. Bala sem se njegove jeze, toda k sreči je bil markiz dobre volje. Na dolgo in široko mi je pripovedoval o svoji zmagi nad Turki. Opazila sem pa, da kuže nekaj proti meni.

Nekaj ur je počival, potem je pa odšel k vojvodi de Noailles, ne da bi mi povedal, kaj namerala. Pojasnil je generalu, da so ostali mnogi mladi ljudje iz spremstva pokojnega vojvode brez službe in da bi lahko koristno služili v vojski. Zlasti ga je prosil, naj dodeli častno mesto vitezu d' Aiglemontu, češ, da se zelo zanima zanj na priporočilo pokojnega admirala, ki je bil prijatelj

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika zasedbi g. Zupan Valentin, v odobor pa gg. Ovsenik Janko Lajner Adolf, Markizeti Franc, Kozar Jože, Pavliš Ivan, Dolenc Franc, Pogačnik Franc, Toman Valentin, Košir Tomaž, Vergelj Rok, Stravs Franc, Kus Jože, Zen Ivan in gđ. Šlibar Cvetka. Revizorji: Markovič Ivan, Bogataj Anton in Globočnik Andrej. Nato je sledilo izbrano in zanimivo poročilo Zveznega predsednika g. Juvana, kateri je poročal o vseh perečih delavskih vprašanjih. Nato je bila soglasno sprejeta protestna resolucija proti namerni spremembi § 219 obrt. zak., kar bi najhujše zadelo rudarsko in toplotniško delavstvo.

Iz Stične

— Cesto, ki pelje v Potok, ljudje zelo uporabljajo, tako oni, ki imajo zemljišča in gozdove. Tudi les za kurjavo in telefonske droge, prihaja večinoma od tam. Ta cesta, ki vodi do Izvirka in še naprej je pa zelo slaba. Tako je čisto preplavljena, v gornjem delu pa prehaja v navadno stezo. Treba bi jo bilo popraviti, nekoliko razširiti, posuti z debelim gramozom in eventuelno še zvezati s Trebeljevim, tako da bi dobili najprikladnejšo zvezo s Zasavjem, kajti cesta se vije večinoma po ravnini, le proti koncu bi bilo nekoliko vzpona, a gotovo ne tako strmega, kakor je pri novi cesti Stična-Mekinja. Vsi zainteresirani so pripravljeni ta dela tudi denarno podpirati po svojih močeh.

— Pri oranju in drugih poljskih delih v naši dolini kmetje večkrat nalete na starine, izvirajoče iz rimske dobe. Tako je posestnik Jošk iz Kafehausa pred kratkim izkopal rimski denar iz časa cesarja Augusta, poleg tega pa še različne okraske in druge.

— Letošnji velikonočni sejem ni bil zadovoljivo obiskan, kar pač moramo pripisati težkim razmeram. Vole so prodajali po 4 do 5,50 Din. krave pa od 3 Din naprej. — Vandalizem. Lani so zgradili na Rojčevem svetu ob potoku Višnjici dve kabini, namenjeni kopalcem. Neotեսeno so pa vrata kabin nasilno odprli ter ju ponesnažili.

— Stiška sekcija brezmotornih letal namerava zopet zgraditi brezmotorno letalo, kasneje pa, ako bodo dopuščali denarni viri, pa letalo z motorjem 25 HP.

— Vsi oni posestniki, ki so napravili upor za regulacijo Višnjice, so dobili od srezkega načelnstva poziv, naj prilože tozadevni prošnji vsak po 20 Din v kolekih.

— Izletnikom na znanje. Najcenejši in najprikladnejši izlet je na Dolenjsko. Zato vabimo vse one, ki si za velikonočne praznike žele počitka in razvedrila, naj pridejo k nam, kjer se jim lepi peš izleti naravnost vsiljujejo, tako na prelepo Polzevo, k izviru Krke, ali na razgledno Obolno.

— Člani-telovadci našega Sokola se pozivajo, da je danes ob 8. uri zvečer začetek redne telovadbe. Udeležba obvezna.

— Naša dolžnost je, da »Slovenski Narod«, ki brani naše interese, čim bolj širomo ter vsaki hiši priporočamo. Naročnino za naš okoliš sprejema tudi dopisnik, ki obenem vsem sotrudnikom želi veselo alelujo!

Iz Metlike

— Sokolsko društvo v Metliki je v torek zvečer priredilo skromno, a pristočno odhodnico svojemu bratu Debeljaku Mirkotu, ki odhaja te dni k vojakom. Po telovadbi se je zbral v telovadnici odbor ter člani in članice. Od odhajajočega brata so se poslovili br. Hočevar, starosta in tajnik br. Turk, sestra Turkova pa mi je v imenu članice poklonila lep šopek. Bratu Debeljaku, ki je deloval pridno in vztrajno kot telovadeč, podnačelnik in voditelj v društvu nad 2 leti, želimo pri vojakih vso srečo.

— Upravitelj tukajšnje osnovne šole g. Tončič Franjo je nastopil te dni dvome, sečni bolezenski dopust. V tem času ga nadomestuje gđ. Višnjerja, ki opravlja prosvetni referat pri tukajšnjem sreskem načelnstvu.

DOMISLJAVOST

Gospa zasači služkinjo, ko pomerja njem novi klubok.

— Marička, kaj pa počenjate s mojim klubokom?

— Rada bi videla, kako pristojna lepemu obrazu.

in zaščitnik tega paža. Vrhovni poveljnik je odobral ta nasvet in obljubil, da bo glede d' Aiglemonta takoj ustreženo markizovi želji. Paž je debelo pogledal, ko je dobil še isbege dne povelje, naj prevzame poveljstvo nad močnim oddelkom in prode ponoči v turško utrdbo.

Naloga je bila enako častna kakor nevarna. D' Aiglemont je dobro vedel, da se mora za to neprisiljivati nalogo zahvaliti pokroviteljstvu svojega zahrbitnega tekmeča. Toda pot nazaj ni bila zaprta. Zahvalil se je in odhiti tja, kamor sta ga klicala dolžnost in čast, morda pa tudi smrt.

Markiz mi je povedal, kaj je dosegel za paža vojvode de Beaufort. S čudovelnim nasvetom me je vprašal, ali si želim tudi 'az take časti. Odgovorila sem s šalo na to ironijo, mislim si pa upata vprašati po d' Aiglemontu, čigar usoda me je zelo vznemirjala.

VIII.

S KRETE NAZAJ V FRANCIJO

Kmalu sem zvedela, da so postali zmagovalci Turki gospodari Krete po strahovitem porazu kristjanov. Francosko brodogradništvo sta se morala umakniti in rešiti, kar je bilo še ostalo.

Louise Renée de Keroual:

Kraljeva ljubica

Roman

Markiz de Belfions in vitez d' Aiglemont sta edina poznala mojo tajno ter vedela, zakaj sem preoblečena v moškega. Ta dva tekmeča v ljubezni sta bila ljubosumna drug na drugega, oba sta se borila za mojo naklonjenost. Priznavam, da je imel markiz s svojo zunanjostjo, dostojanstvom in bogastvom zlasti pa s svojimi obveznostmi in obljubami velik vpliv name, toda uglašen d' Aiglemont je imel vse čare mladosti. Bil je moj tovariš ali bolje moj vneti sluga, obenem pa udan in dostojen čestitec. Lahko sem mu ukazovala in bila sem brez skrbi, da me bo ubogal.

Ko sem nekega dne markizu omenila, kako rada bi videla mladega paža mi je moj strogi varuh trpko odgovoril: Kakšno razmerje mora biti med vami in njim? Mar nisem jaz edini prijatelj, ki vas štiti?

— Ne, — sem odgovorila. — D' Aiglemont ima listine, ki mu jih je po-

veril vojvoda in ki mi morajo biti vrnjene ali pa uničene vpricho mene. Govoriti moram z njim...

Te besede so vznemirile markiza in ga pripravile do tega, da se je jel zanimati za paževe naklepe in misli na njegovo odstranitev.

Tisti hip so prišli častniki povedati, da mora prevzeti poveljstvo in odbiti Turke, prodirajoče proti glavnemu tabornišču. Markiz je takoj zalajal konja in pred odhodom je še naročil svojim služabnikom, naj nikogar ne puste k meni.

D' Aiglemont se je zavil v temen plašč in se plazil okrog šotora v nadi, da me ne vidi. Bil je ves srečen videč, da njegov tekmeč odhaja. Stopil je k mimoidočemu slugi in ga povabil v pivnico. Vino razveže človeku jezik. Spretni zapeljivec je začel praviati slugi o lepem pažu pokojnega vojvode, o katerem se je nekako zvedelo, da je prav za prav dekle. — Važno listino imam za njo in deset oclinkov bi dal tistemu, ki bi mi omogočil izročiti ji jo.

— Saj vam ni treba hoditi daleč iskat takega moža, — je odgovoril sluga. — Pogledjte, tu v tem šotoru je preoblečena ženska. O tem sem trdno prepričan, kajti naš gospod se kaj rad zagovori in

ji pravi »madame«. Pojdite z menoj in poskusila bova izročiti ji listino. Morala bova pa preslepiti zamorko, ki se edina sme približati vnetici.

Krenila sta čez dvorišče proti šotoru. Sluga, ki je bil dobro znan z zamorko, jo je poklical na drugo stran in govoril z njo skozi platno. D' Aiglemont je izrabil ta trenutek, obrnil se je s hrbtom proti vhodu, da bi ga nihče ne presenetil, previdno je odprl vrata in pomolil skozi nje roko, v kateri je držal pismo. Takoj sem opazila njegovo roko. Hitro sem vzela pismo ga prečeta, naposled odgovor in stisnila pisemce v d, Aiglemontovo roko.

Vse to je šlo naglo in gladko. Nihče ni opazil izmenjave pisem niti v šotoru niti zunaj.

D' Aiglemont je v pismu tožil, kako ljubosumen in nasilen je njegov tekmeč. Opisoval je svoje težave in me z vsem ognjem planetečega srca zagotavljal, da me vroče ljubi.

Napisala sem mu s svinčnikom na rob »Prepričana sem, da mislite z menoj dobro, da so vaša čustva poštena in odkrita. Preveč ovir moram tu premagovati, da bi bila zadovoljna. Pri vas bo moje srce svobodnejše in zadovoljnejše. pisma:

Najbolj pereče vprašanje Slovenije:

Kako bi odpravili premogovno krizo

Če usoda naši rudarskih revirjev nas vseh? Pa še kako se nas tiče! Samo ne zavedamo se tega dovolj. In usoda rudarskih revirjev zavisi samo od višine porabe premoga. Treba je torej nekaj ukreniti, da se bo konzum premoga v resnici dvignil. Toda treba je nekaj ukreniti čim prej, brez odlašanja, brez čakanja na boljše čase, brez čakanja na pomoč od zgoraj. Takoj je treba nekaj ukreniti, čeprav bi podjetje lahko še odlašalo. Treba je storiti nekaj zaradi našega prebivalstva, zaradi naših obrtnikov, trgovcev in delavskih družin, ki ne morejo več čakati. Brez eksperimentov se moramo lotiti dela za odpravo krize naših rudarskih revirjev. Sodelovati morajo vsi, tudi oni ki niso neposredno prizadeji. Naši strokovnjaki iz področja rudarstva in gospodarstva naj bi takoj izdelali gospodarski program za zvišanje porabe premoga naših premogovnikov. Zadevo bi morala vzeti v roke oblast, z zastopniki rudarskega glavarstva, Bratovske skladnice, naših gospodarskih organizacij in podjetij. Toda prevladovati bi moralo prepričanje, da ne sme vse zavisele le od dobre volje podjetij. Kriza naših rudarskih revirjev ni več zasebna zadeva. Če se nekateri neprestanu sklicevati na to, da bi morala država nekaj ukreniti, tedaj smemo pričakovati, da ne bo nihče nasprotoval potrebnim ukrepom oblasti, ko se izkaže, da so nujno potrebni. Nedvomno strokovnjaki vedo, kako bi se naj zvišala poraba premoga. Poznamo že nekatere študije strokovnjakov, ki se bavijo z rudarstvom in ki so obdelali tudi vprašanje odprave naše rudarske krize. Toda te študije same na sebi ne morejo nikomur pomagati, če njihovih izsledkov ne uporabimo v organizirani akciji za odpravo krize. Te izsledke je treba združiti v gospodarski program, ki ga mora zagovarjati najširša javnost in organizacije vseh prizadetih stanov. Kaj naj pričakujemo le od deputacij, ki se mude nekaj ur v ministrstvih? In kaj naj stori tudi sam minister? Kaj nam pomaga še tako dobra statistika in vsi dokazi, da je naš premog najboljši, če nimajo tisti, ki se obračamo na nje, ekspektivne moči, da bi lahko ukrenili kaj odločilnega? Rudarji sami ne morejo ničesar doseči, ako jih ne podpre še drugi stanovi in naša oblast. Kot rečeno, moramo pa imeti dober gospodarski program ter vedeti kaj hočemo.

ALI LAHKO DVIGNEMO KONZUM?
Ko smo naglasili, da je treba dvigniti samo konzum, in kriza bo odpravljena, ste pomislili, da je vse to lepo, toda kako naj dvignemo konzum? Kako naj najde izhod kdo drugi, če ga ni moglo najti podjetje, ki mu je največ na tem, da bi bila poraba premoga čim večja? Ali se naj vmeša država? In kako naj pomaga država, če ne more odpraviti krize niti v svojih rudnikih? Naša dolžnost ni, da bi odgovorili na ta vprašanja v vseh podrobnostih, vendar pa lahko trdimo z vso zanesljivostjo, da bi se poraba premoga lahko dvignila. To bi nam lahko natančno pojasnili strokovnjaki. Samo po sebi se razume, da je treba računati tudi na žrtve. Morda bi ne bile potrebne celo visoke investicije.

Če ne moremo uporabiti vsega premoga doma za kurivo ali za železnice, se moramo vprašati, za kaj bi ga lahko še uporabljali? Najprej bi marsikdo vprašal, če premoga ne moremo izvažati. V resnici naša država izvažala tako malo premoga, da izvoz skoraj ne prihaja v poštev za našo produkcijo. Pri produkciji okrog 4,5 milijona ton premoga smo izvozili na leto le pihih 59.000 ton. Slovenija bi lahko izvažala mnogo več premoga v Italijo, saj so naši premogovniki v bližini meje in bi bil izvoz v Italijo iz naše države najcenejši. Naš rjavi

premog je tudi izvrstne kakovosti ter lahko konkurira na svetovnem trgu.

Toda ne računajmo na večji izvoz! Morda bi se našel celo izhod, da bi se dvignil konzum premoga doma za kurivo, vendar je bolje, če sploh ne upoštevamo teh možnosti večjega konzuma in računamo le z zanesljivejšimi činitelji. Ni nam treba iskati novih receptov, zgledujemo se samo na druge države. Menda smemo trditi s popolno zanesljivostjo, da v naši državi uporabljamo premog najbolj nesmotreno. V drugih državah pretvarjajo premogovo toplotno energijo v druge energije, da ga uporabljajo bolj ekonomično, v električno, v plin, bencin in olja itd. Pri nas pa leži premog v rudniških skladiščih, kjer čaka kupcev, razpada v prah, brez koristi za kogarkoli ter pomeni prokletstvo za prebivalstvo rudarskih revirjev, pa tudi za naše gospodarstvo v širšem obsegu. Električna energija je pri nas še draga, elektrifikacija ne more napredovati, kakor bi morala in industrija se ne more razviti, kakor bi se lahko. Naše železnice so zastarele in na njihovo elektrifikacijo niti nihče ne upa misliti. Motorni promet se ne more razviti, ker so naše ceste v obupnem stanju in ker je bencin drag kakor rožno olje. Bencina bi ne bilo treba uvažati, ceste bi lahko tlakovali, ne da bi nam bilo treba uvažati asfalt ali katar, tudi surovega olja bi lahko producirali dovolj sami in lahko bi zaposlili vse neposlene rudarje. Premog bi ne ležal v skladiščih in otroci v rudarskih revirjih bi ne hirali, prebivalstvu bi pa ne bilo treba obupavati ter se bati za eksistenco.

ZAKAJ SE TOREJ NE ZGANEMO?

Zakaj torej ne ukrenemo ničesar? Zakaj se ne zganemo? Rešitev leži takorekó na dani! Ni nam še treba razmišljati, kaj naj storimo, kaj naj počnemo z zalogami premoga ter kako naj dvignemo konzum. Povsem jasno je, da lahko premog porabimo doma, s čimer bi silno koristili našemu gospodarstvu. Tehnika se je zdaj že tako razvila, da je pridobivanje bencina iz rjavega premoga bolj ekonomično za državo, ki nima vrelece nafte, kakor če uvažala bencin. Če bi producirali bencin iz rjavega premoga, bi se pogonska sredstva za motorna vozila pri nas tako pocenila, da bi ne bilo več glavne ovire za razvoj avtomobilskega prometa, zlasti še, ker bi hkrati izdelovali toliko katarina, da bi lahko brez posebnih stroškov asfaltirali ceste.

Sprico tega se vprašujemo upravičeno, zakaj se ne zganemo, zakaj kljub vsej resnosti položaja v naših rudarskih revirjih in vsakdanjim obupnim klicem na pomoč ne mislimo na nič odločilnega? Strokovnjaki, ki se dobro zavedajo, kako bi lahko odpravili krizo naših premogovnih revirjev, res ne morejo storiti sami ničesar, kljub vsem svojim avtoriteti. Nekateri se sicer obračajo pogosto na pristojna mesta in sodelujejo v mnogih forumih, kjer se sklepa o usodi našega rudarja, vendar njihov glas ne zaleže dovolj.

To vprašanje je pač v najožji zvezi z osnovnimi gospodarskimi vprašanji, kjer ne odločajo le znanstveniki — ki odločajo včasih le v namanjši meri — in kjer imajo odločilno moč drugi faktorji. Predvsem odloča denar, odnosno tisti, ki od njih zavisi, za kaj in koliko se porabi kapitala za tako važne investicije. Naši strokovnjaki so že pogosto opozarjali, kako velika škoda je, da n. pr. odplava po Savi premogov prah, ki bi ga lahko porabili za kalorično električno centralo, ali, da bi se naj poklicani zavzeli za zgraditev kemične industrije pri nas, da bi izdelovali bencin in mnoge druge stranske produkte doma.

INVESTICIJE SO POTREBNEJŠE OD PODPOR!

S podporami, ki so zdaj, v tej silni stiski, za prebivalstvo rudarskih revirjev sicer nujno potrebne, ne bomo odpravili krize! Prazno je tudi upanje, da bomo prej ali slej pričakali boljše čase, ne da bi nam bilo treba kaj ukreniti. Dovolj dolgo smo oklevali. Mnogo smo že zamudili in zaradi tega je nastala že velika škoda, ki je morda nepopravljiva. Boda v rudarskih revirjih je zapustila sledove, ki se bodo poznali še desetletja, četudi bo kriza takoj odpravljena. Zaradi rudarske krize je zelo trpelo vse naše gospodarstvo, zlasti še, ker je silno prizadeto zaradi splošne gospodarske krize

sicer tako goreče zavzemajo brez vsakega programa) prizadeji za konkretno odpravo krize v naših premogovnih revirjih. Prepričati bi morali one, ki odločajo pri denarju, da so investicije nujno potrebne in da bi bile plodno naložene. Seveda bi morala imeti glavno besedo država pri rešitvi tako važnega vprašanja, saj ji tudi ne more biti vseeno, če bi se osamosvojila v pogledu bencina. Kot rečeno, so pa bile doslej vse akcije za odpravo krize v naših revirjih premalo smotreno in neenotne, bile so brez pravega vodstva in jasnega smotra in pri njih niso sodelovali vsi, ki so dolžni. Posamezni strokovnjaki so morda odpravljali krizo predvsem v kabinetih, takorekó, na svojo pest ter širša javnost ni vedela ničesar o njihovem delu. Rudarji so prirejali zborovanja, ne da bi jih drugi stanovi podprli v njihovih zahtevah. Gospodarske organizacije so pošiljale resolucije na pristojna mesta in si obdale od njih kdove kaj. Od vsega tega ni bilo nobenega uspeha. Ali nas to ne bo izpametovalo? Ali bomo tudi v naprej le vzdihovali?

KAJ PRAVI RUDARSKI STROKOVNJAK

Obrnili smo se tudi na rudarskega strokovnjaka univ. prof. ing. V. Gostiša, ki se je že mnogo bavil z vprašanjem slovenskih rudnikov, da slišimo strokovno mnenje o odpravi naše premogovne krize.

Po njegovem mnenju bi se proizvodnja rjavega premoga, ki je znašala l. 1934 v vsej državi 2.990.778 ton, lahko podvojila, toda morali bi misliti na večji konzum. Poraba bi se dvignila, če bi se znižale cene premoga na drobno in če bi se dvignil izvoz premoga v sosedne države. Predvsem bi prišla v poštev Italija, toda le za tako zvani svetli premog, seveda izvrstno separiran in standardiziran, za kar imajo vse naprave trboveljski rudniki. Rentabilno bi bilo tudi briketiranje rjavega premoga, čeprav bi morali kupovati vezivno smolo v inozemstvu. Tem bolj bi se pa briketiranje obneslo, če bi vezivno smolo izdelovali doma kot stranski produkt pri raztekočinjenju premoga.

Hidriranje ali raztekočinjenje premoga pa bi bilo sploh najboljši izhod iz premogovne krize. Naša država uvažala za okrog 87 milijonov Din mineralnih olj na leto, ki bi jih lahko pridobili pri raztekočinjenju premoga. Vse srednje-evropske države pridobivajo že na ta način mineralna olja ter bencin. Nemčija producira že okrog 100.000 ton bencina iz rjavega premoga. Naša država je uvozila l. 1934 4.438 ton bencina, vso količino letnega konzuma. Če bi producirali ta bencin iz rjavega premoga, bi porabili okrog 111.000 ton premoga. Razen bencina bi pridobili še 888 ton kurilnega olja, 2220 ton smole in 27.750 ton kokosovih briketov. Vsa naprava bi stala 30 milijonov. Kg bencina bi stal 3 Din, če ne prištejemo k temu še stranskih produktov, ki se zaradi njih cena še znatno znižala.

Investicija za hidriranje premoga je sprico izrednega pomena za naše gospodarstvo in glede na to, da država investira vsako leto ogromne vsote za poskusna vrtnanja pri iskanju nafte — tako neznatna, da si ne moremo razložiti, da ni nikogar, ki bi se zavzel z vso resnostjo za to preprosto investicijo. Čudno je tudi, da se še ni lotila hidriranja premoga nobena družba, zlasti inozemski kapital. Če bo pa izrazil to inozemski kapitalist brez varstvenih ukrepov, bo naše gospodarstvo zopet trpelo veliko škodo. Razen države bi naj za investicije prispevala tudi zasebna premogovna podjetja. Če bi se ta zamisel ne mogla uresničiti drugače, naj bi se z diktatom. Pobudo za to je dal ing. Gostiša že lani, ko je bila v razpravi sanacija našega premogarstva kot zastopnik rudarske zadruge. Povsem neupravičen je strah, da bi hidriranje premoga izgubilo svoj pomen, čim bi bila odkrita bogata ležišča nafte, saj bi naravni bencin ne bil mnogo cenejši, upoštevati je pa treba tudi, da je pri nas poraba bencina še zelo majhna in da bo nedvomno naraščala. Pri nas odpade na prebivalca nedvomno na leto 3 kg bencina. V Nemčiji pa 26. Razen tega pa ima tudi država velik interes, da obratujejo premogovniki v neokrnjenem obsegu. Rjavi premog bi lahko porabljali v mnogo večjih količinah za kalorične elektrocentrale. Električna energija mora postati takorekó popularna, dostopna vsakomur in služiti mora tudi kot pogonsko sredstvo in ne le razsvetljavi. Po uvedbi hidriranja premoga pri nas bi se razvila tudi kemična industrija, ki bi uporabljala pri destilaciji premoga pridobljene stranske produkte. Ta industrija bi pa potrebovala ceneno električno energijo. Če bi producirali dovolj cenene električne energije, bi prišlo kmalu do elektrifikacije naših železnic, zlasti alpskih prog. Da bi naša premogovna industrija služila čim bolj gospodarstvu, moramo s smotreno preudovitvijo naprav, ki zdaj uporabljajo inozemski premog in koka, pridobiti nove konzumente za naš premog in da med statistiko našega uvoza ne bo več postavke, ki pravi za l. 1934, da smo uvozili za 102, 938.058 Din fosilnega goriva. Kar smo povedali o konzumu rjavega premoga, pa velja v veliki meri tudi o lignitu, v nekem pogledu pa ima lignit še lepšo bodočnost, ker vsebuje več katarina. Proizvodnja lignita je zadnja leta zelo padla baš zaradi njegove majhne kalorične vrednosti v njegovem rovnem stanju, kar kaže, kako potrebno bi bilo polahitnjevanje. Produkcija lignita v Velenju ki je znašala l. 1934 69.225 ton, bi padla še bolj, če bi ne bilo elektrarne.

KAPITAL IN NASE RUDARSTVO

O vprašanju kapitala v naših rudarskih podjetjih, pravi ing. Gostiša med drugim: Najbolje bi bilo, da bi zasebna rudarska podjetja financirali samo s cenami domačim kapitalom. Rudarstvo zahteva velike risike in ogromne investicije. Pri premogovnikih je geološki riziko nekoliko manjši kakor pri rudnikih. Toda domačega kapitala, zlasti cenenejšega, nimamo ter se pač moramo zanašati na tuj kapital, kar pa ni takšna sreča. Pri nas je nešteto industrij, ki so samo po imenu domače, saj delajo s tujim kapitalom. Druga stvar pa je, če tuj kapital ni odkritostčen do interesov našega gospodarstva. Zato bi bilo potrebno, da bi morala zasebna rudarska podjetja in tudi sekundarna industrija dati državi brezplačno izvestno količino delnic ali odškodnino v drugi obliki, kar bi veljalo za kapitalni prispevek državi v podjetju. Načelno bi naj država zahtevala od primarnih rudarskih podjetij, ki so v zasebnih rokah: 1.) letna produkcija ne sme prekoračiti izvestne po državi oblasti določene količine, da se prepreči hiperprodukcija in prevelike investicije; 2.) maksimalno višino dividend, ki grede iz čistega dobička v inozemstvo, določi država; 3.) vsa vplačila za rudarske proizvode, proda-

ne v inozemstvo, se smejo plačati samo v državi pri pristojnih državnih zavodih. Ko bi bilo tako zaščiteno naše gospodarstvo, bi lahko mirno dopustili udeležbo inozemskega kapitala v naših podjetjih.

Posebej za premogovno industrijo so pa potrebni za odpravo krize še sledeči ukrepi: Določiti je treba strokovno varnostno in tehnično stanje obratujočih premogovnikov, ki pač pridejo v poštev za produkcijo in prodajo premoga. Nadalje je pa treba strokovno določiti tudi maksimalno ekonomsko kapaciteto premogovnikov. Vsakemu premogovniku se odredi sorazmerno njegovi kapaciteti in periodičnemu povpraševanju premoga prodajna količina. Odrediti se mora tudi periodična cena posameznih vrst premoga po njegovi kakovosti in prometnem, tarifnem položaju rudnika. Določiti je treba racionalno prodajni teritorij posameznim podjetjem. Pri investicijah v posameznih podjetjih naj bi odločali strokovnjaki ter država. Izvajati bi bilo treba sankcije proti onim podjetjem, ki bi ne obratovala po načelih sedanjih, moderne rudarske tehnike v pogledu varnosti delavstva in racionalnosti eksploatacije rudnika in ki zanemarijajo higienske in socialne potrebe delavstva. Končno bi morala država odločiti pri podjevanju novih koncesij premogovnim podjetjem glede na splošne gospodarske potrebe. Ustanoviti bi se moral tudi rudarski strokovni svet, ustanova, ki jo imajo vse države, kjer je rudarstvo dobro razvito, in ki je nevtralni posvetovalni organ ministrstva za rude. Razen teh ukrepov pa potrebujemo moderen, za vso državo enoten rudarski zakon.

Kolesarji, organizirajte se!

Ljubljana, 11. aprila.

Najznačilnejše, kar opazi tujec pri nas na prvi pogled na naših cestah, je zelo živahen kolesarski promet. Najbrž bi bilo težko najti mesto, kjer je več kolesarjev v primeri s številom prebivalcev kakor v Ljubljani. V okolici je pa skoraj vsak prebivalec kolesar. To je pač treba pripisovati temu, da je pri nas kolesarski promet najcenejši in kratkih razdaljah in da se poslužujejo kolesa tudi zastopniki tistih slojev, ki so v drugih državah motociklisti ali celo avtomobilisti. Toda kakor so številni kolesarji značilnost naših cest, so značilne tudi ceste same, ki na njih kolesar nima skraj nobene pravice.

Pri nas mora kolesar voziti tik ob cestnem jarku ali celo v jarku samem, umikati se mora vsem vozilom, ki mu prepuščajo najslabši pas ceste, prometne prestopke mu štejejo za največje grehe in pri vseh prometnih nesrečah je kriv in odgovoren le on. Ko grade ali rekonstruirajo ceste, nikdar ne mislijo na kolesarje. Kolesarjem ne določijo na cesti niti najožjega pasu, kakor da jih sploh ni. Če upoštevamo, da desno polovico ceste zavzemajo vozovi s konjsko vprego, na levi ob njih pa vozijo motociklisti in avtomobilisti, ki prehitvajo druge vozove, za kolesarja ni več prostora na cesti. Zato se mora umikati celo v obcestni jarek ali pa na levo stran ceste ter je pogosto v veliki nevarnosti. Ako se pa umakne nepravilno po predpisih, čeprav se drugače ni mogel, mu štejejo to za prestop in če pride do nesreče, je seveda odgovoren sam. Kolesarju se ne umika nihče, najmanj pa vozovi s konjsko vprego, ki se ne umikajo vedno niti motornim vozilom.

Nihče ne upošteva, da so kolesarji pri nas pomemben prometni činitelj, ker so najštevilnejši in ker se vozijo s kolesi — ne za zabavo — pripadniki skoraj vseh slojev. Med kolesarji so seveda nekateri »divji« in nedisciplinirani, navadno mladi, toda ko občinstvo obsoja kolesarske nezgode, navadno govori o kolesarski »nadlogi« ter zaničuje vse kolesarje. In s kolesarji postopajo prometni redarji najbolj strogo — kar bi ne bila nobena nesreča, ko bi ne bil kolesar že v naprej vselej kriv. Nihče ne upošteva, da kolesar ne more preprečiti nesreče, pri največji pazljivosti, ako so povsem nedisciplinirani pešci, ki smejo prekoračiti cesto kjerkoli, ne da bi bili odgovorni sami zase.

Dovolj razlogov je, da bi se kolesarji organizirali — njihova organizacija bi lahko tvorila mogočno armado — ter da bi organizirani skušali izboljšati ali vsaj vplivati na izboljšanje naših prometnih razmer. Sportnih kolesarskih organizacij je sicer dovolj, toda potrebna bi bila organizacija, ki bi se ne pečala s samim sportom, temveč, ki bi se zavzemala za teženje kolesarjev kot činitelja v cestnem prometu. Imamo nešteto organizacij, ki so prebne bolj ali manj — zakaj bi ne ustanovili še res potrebne prometne organizacije? Kolesarji, ki žutite organizatorno žilico, zganite se, skličite sestanek in sestavite pripravljalni odbor! Razumevanja za organizacijo bo nedvomno dovolj, saj kolesarji čutijo na svoji koži, kako silno so potrebni zaščite v prometnem pogledu!

Napoleon v karikaturi

V Stockholmu so te dni otvorili razstavo Napoleonovih karikatur, del slavnih slikarjev iz začetka leta 1800. Takrat so začeli angleški risarji prvič risati politične karikature. Najvažnejši objekt njihove hudo-mušnosti je bil seveda Napoleon, najhujši sovražnik Anglije. V narodnem muzeju vsee izbrana dela J. Gillraya in drugih slikarjev. Ena Gillrayjeva slika kaže Napoleona, kako peče kot kuhar z drugimi evropskimi kralji velik kolač. Talleyrand pa stoji za njim in meša testo. Druge karikature kažejo Napoleona, kako skače kot kozel čez evropske dežele, dokler ga na angleški meji ne ustavi John Bull s svojim klicem. Na eni karikaturi se Napoleon zvija kot červček Guliver, dočim ga angleški kralj J. III. opazuje iz svoje ozornice vlnine. Gledeale najde tam tudi strogoljavljene cesarja na otoku Sv. Helene, kako sprejema v avdienci miši. Vse angleške karikature so zelo strupene in so polne neobčutljivosti in hudo-mušnosti.

Žrtvam röntgenologije in radiologije

so v nedeljo v Hamburgu odkrili spomenik

V nedeljo so v Hamburgu svečano odkrili spomenik žrtvam röntgenologije in radiologije. Spomenik naj počasti spomin vseh, ki so izgubili svoje zdravje in življenje pri delu z röntgenom in radijem v službi vede, napredka in ljubezni do bližnjega.

Sele 40 let je tega, od kar je dobilo človeštvo to učinkovito zdravilno sredstvo. 8. novembra 1896 proti večeru je opazil prof. Wilhelm Konrad Röntgen v laboratoriju svojega fizikalnega zavoda na uni. verz. v Würzburgu, da je kos papirja, im.

W. K. Röntgen

pregniran z manganovim platnotokyanidom, ki je slučajno ležal na mizi, začel svetlelo v zelenkasti svetlobi, čim je profesor ugasnil svojo laboratorijsko luč. To slučajno opazovanje je omogočilo Röntgenu izrati po napornem delu naravi veliko tajno, obenem pa omogočilo človeku spoznavati samega sebe in lečiti se na nov način. Takrat je namreč Röntgen odkril žarke, ki jih je nazval X in ki so dobili po njem ime röntgenovi žarki. Dotlej neznani žarki imajo to posebno lastnost, da prodrajo trde predmete in vzpodbujajo razne snovi k fluorescenci.

Od prvega posnetka, na katerem je ujel prof. Röntgen roko svoje žene s prstanom (shranjen kot dragocen spomin v Münchenskem muzeju) se je razrasla diagnostika z röntgenovimi žarki do neizmernih obsegov. Zdaj lahko z njimi pre-

zemlje in vesoljstva. Röntgenovi žarki so pa tudi omogočili proučiti na novo sestav gmote, razlikovati gmote tehnično in izpremembe v njih. V umetnosti lahko z röntgenovimi žarki razlikujemo slike starih mojstrov od kopij.

Toda sočine strani tega važnega odkritja niso ostale brez senčnih Narava ne prpušči človeku tako lahko do svojih taj. Ljudje v vseh strokah, kjer se je rabila röntgen, so morali plačati strašen davek. Največ ga je plačala zdravniška veja. Zdravniki so najprej ugotovili, da se na močnejše obsevanih delih kože vna me, lasje izpadajo in celi kosi kože na površini umirajo. Kmalu se je razširila po vsem zdravniškem svetu nov klic SOS. Zdravniki in bolniške strednice, ki so imele opraviti z röntgenom, so dobivali različne krvne bolezni, izvirajoče iz težkih motenj krvotvornih organov. Najprej se je skrčilo število krvnih teles, dokler niso postali močno slabokrvni in končno se je vse telo skrušilo.

Mnogo je nekaj let in prišlo so nove žalostne vesti. Čez nekaj časa se koža zdravnikov in strednic zlasti na rokah izpremeni, izgubi prožnost, koža zleze pro-pada, žile otrpnejo. Pojavijo se bolesta čirki, ki se ne dajo zaceliti, na drugih mestih se koža pokrije z bradavicami, ki naglo rasto in se izpreminjajo v pogubne, ga raka. Te tvorbe rasto v žile, širijo se po telesu in končno ubijajo svojo žrtev. Kratko obsevani ljudje odhajajo izlečeni, tisti, ki jim vedno znova služijo, so pa težko poškodovani in umirajo. Z zdravniški umirajo fiziki, kemiki, tehniki, laboranti in bolniške strednice. Dolga je že vrsta teh žrtv znanosti in nobenega upanja še ni, da bi na eni strani zdravilni žarki ne ubijali ljudi.

Toda spomin na te žrtve sam ne zado-stuje. Njihovo življenje in smrt nas mora spominjati na skromne in težke delovne pogoje, v katerih so čisto živeli in delali. Spominjati nas mora na tesne laboratorije, je po kotih bolnic, opozarjati nas mora neprestano, da preti že zdaj mnogim do brotnikom človeštva nevarnost, ker nimajo zadostne zaščite, ker ne morejo oprav-

sostavljati svečanosti v Hamburgu ves kulturni svet, vsi ljudje, ki jim je pri srcu zdravje in areča človeštva, bi se bili morali z globokim spoštovanjem in hvalečnostjo spomniti žrtv röntgena in rade, obenem pa pomisliti na sedanje in bodoče delavce na tem polju in jim kar najbolje zaščititi, da bi se še itak mnogo pregoste vrste žrtv znanosti po nepotrebnem ne množile.

Aprilska vlada žen

Ameriško mesto Aurora je doživelo za prvi april nekaj posebnega. Ljudje si izmišljajo za ta dan vse mogoče, tu pa tam se komu posreči duhovita šala, večinoma so pa prvoaprilske potegavščine že obrabljene in le redki jim nasedejo. V Aurori so si pa izmišlili za prvi april nekaj originalnega, izrazito ameriškega. Vso to oblast in upravo v mestu so izročili ženskam. Zupanja je bila 24 let stara dekle; še policije je postalo drugo dekle in zupanja ji je naročila, naj aretirajo v tem svojstvu že dopolne vse mladeniče in samce v mestu ter jim poštno izpraša vest, zakaj se ne niso oženili. Nihče seveda ni vzel tega resno, vendar so pa morali vsi fantje in zakrknjeni samci na policijo, kjer so jih temeljito zaslišali. Izpustili so jih šele, ko so se odkupili z denarjem, ki se bo porabil za podporo osirotelim otrokom.

Vse bi bilo šlo v redu in ženske bi bile pokazale, kaj znajo na upravnih mestih, da ni izbruhnil v mestecu požar. Toda je pa ženska uprava raje odstopila in prepsala skrb za blagor mesta gaščicem, ki so požar kmalu pogasili. Potem so pa zopet moški prevzeli svoje posle.

Mož, ki ne prenese poljuba

Neka mlada dama iz pariške družbe je zahtevala ločitev zakona zaradi poljubovanja. Njen zakon se je zdel na zunaj zelo srecen, v resnici je bil pa dramatičen. V tožbi dama trdi, da iskreno in globoko ljubi svojega moža, ki ima samo eno napako, da namreč žene nikoli ni poljubil in da se tudi sam ne pusti poljubiti. Baje že od mladih nog ni trpel poljuba in bežal je pred svojo materjo, ker ga je hotela poljubiti. Njegova mati se je morala končno s tem sprijazniti. Ko se je seznanil s svojo sedanjo ženo, se je kmalu zaljubil vanjo, toda takoj ji je povedal, da je čudak z nepremagljivim odporom proti poljubu. Navešta je pa upala, da bo to prešlo.

Toda njeno upanje je bilo zaman. Dve leti sta živela v zakonu in nikoli se ni dotaknil s svojimi ustnicami žene, čeprav jo ima zelo rad in je drugače vzoren mož. Na vse načine si je žena prizadevala odpraviti to možovo napako, pa ni šlo. Nazadnje ni več mogla prenašati tega čudakstva in sklenila je ločiti se. Njen zagovornik je omenjal, da pomeni to težko žalitev za ženo in da se lahko smatra odpor proti poljubom v zakonskem življenju za izraz preziranjja zakonca, kar po zakonu zado-stuje za ločitev. K prvi obravnavi pa mož ni prišel in zato odločitev še ni padla.

Visoko ga je ocenila

Nevarno mušico je spustila L. v. Palmerjeva zakonskim ženam v Ameriki v uho. Pravi namreč, da lahko s svojimi možmi uspešno trgujejo, če se jim izneve-rijo. Seveda pa mora biti mož lep in pri-lupljiv, drugače take kupčije ne gredo. Lahko si pa žene svoje moč v ta namen tudi vzgoje. Palmer se je seznanil ali pa je bil že prej znan z lepo mladenko Joyce in med njima se je razvila vroča ljubezen. Vse je šlo po pravih in po pravih tudi ženi ni vedela, da skače njen mož čez za-konski plot. Končno je pa dobila v roko pismo in tako je imela črno na belem v rokah dokaz moževe nezvestobe. Lahko je torej zahtevala ločitev zakona.

Toda varana žena se ni dala kar tako od-praviti. Od moževe ljubeče zahteva milijon dolarjev, češ, da tako visoko ceni svojega moža. Dovolite, draga prijateljica, to ven-dar ne gre, saj mu širle ušesa od glave je ugovarjala moževa ljubica. Meni uga na njem baš to, je odgovorila žena. Steer ima pa vsaka žena pravico oceniti moža kakor hoče, če ji ga odpelje druga. V zadevo se je vmešal tudi ženin advokat, češ, da je za-konska sreča prav tako materijalna kakor vsako drugo imetje in da ne gre za moža, temveč za intenzivnost ljubezni, ki jo vzbuja v svoji ženi. Obravnava je bila preložena in zdaj vps ameriški ženski svet na-peto pričakuje, kakšen bo izid. Marsikatera žena si misli: No jaz bi dala svojega sta-rega tudi za pol milijona ali pa še ceneje.

Položaj žene v Abesiniji

je navzlic zaostalosti države na drugih poljih celo v primeri z evropskimi razmerami ugoden

V deželi, kjer se je po patriarhalni vztrajnosti ohranilo suženjstvo, preseneti človeka ugoden položaj žene. Žena vladajočega plemena Amharov je povsem enako-pravna z možem. Nosi dolgo, okusno ob-leko, čez njo pa pisano šamo, bogato pre-pleteno z zlatimi arabeskimi. Ta halja je znak njerega socialnega položaja. Cesari-čina šama je škrlatna, druge dame pa no-sijo svojemu stanu primerno zeleno, modro ali drugačne barve. Škrlatna šama je pri-držana cesarici. Blago za šamo tke Amhar-ka sama. Tako zahtevajo podedovane na-vade, na katerih uvoz tovarniških izdelkov iz Japonske in iz Evrope ničesar ni iz-premenil. Tkalstvo je primitivno, toda pri-ložnost, za katero je določena šama, dolo-ča tudi vrsto blaga. Amharke znajo s svo-jimi primitivnimi pripomočki delati zelo fino bombaževinasto tkivo.

Abesinska cesarica

Enako je ostala pridržana ženam in nji-hovim odraslim hčeram izdelava original-nih okrasnih kosaric umetniško izrazitih oblik, okrašenih z barvami lastnega izdel-ka, rabljenimi za vse mogoče v gospodinj-stvu. Domače ognjišče Amharke je večinoma »tukul«, preprosto, toda skrbno zgra-jena koliba iz pletiva, pokrita in varna pred vremenskimi nevarnostmi. Samo cesar-ski dvor v Addis Abebi, okrog katerega so zrasle moderne stavbe tujih poslanstev, bogatih trgovcev in dostojanstvenikov, v drugih večjih mestih pa tujski okraj okrog vladarskih palač, kažejo bele stene sredi zelenja vrtov. V višje abesinske sloje pro-dira zamisel za evropska stanovanja v sko-do spartanske enostavnosti stanovanj bo-jevitih graditeljev države kralja kraljev. V nasprotju z drugimi orientalskimi država-mi ni postala abesinska žena nikoli delov-na moč, niti sužnja ali moževa igrača. Zna-la je ohraniti svojo lastno osebnost in tukul nikoli ne poslane ves njen svet. Abesinska zna samostojno upravljati svoje imet-je ter voditi večje skupine delavcev ali pripadnike podrejenih plemen, zaposlenih na plantažah.

Abesinska princesa Sahaj

Kljub temu se pa Abesinka z velikim pompom pripravlja na poset odlične rodbine. Ugledna Amharke, ki ji pripada na-

slov vozezo, pošlje najprej tekače, da spo-roče, da je zapustila svoj dom. Kmalu za njimi se prikaže sredi služinčadi na beli muli nališpana gospa. Mula zvoni s srebr-nimi zvončki, njeno sedlo in odejo kraše krasna ročna dela na barvastih ali zlati pod-lagi. Praznično oblečena Abesinka ne zle-ze tako lahko z mule, pomagati ji morajo spretna dekleta, ki pogrnejo svoje šame, da odlični dami ni treba stopiti na tla, da si ne umaze nog. Abesinke so večinoma sloke postavne, debelih je malo med njimi.

Gostoljubnost in pogostitev na obiskih je za naše pojme kaj skromna. Navadno postrežejo gostu samo z okrepčilom tula, abesinskim pivom v žganih posodah, s krav-jim mlekom in praznjen žitom. Le v iz-jemnih primerih pride pred gosta tudi svi-njina. Vsako jed poskusi najprej sluga vprico vseh. Ta navada se je ohranila še iz časov, ko so bila zastrpljanja na dnevnem redu, kakor v Evropi v srednjem ve-ku ali v dobi renesanse. Bogastvo in sijaj gosta in gostitelja se kaže v darilih, ki se izmenjavajo ob posetih. Nov duh prinaša v Abesinijo evropsko poonostavljenje ob-čevalnih oblik. Cesar Haile Selassie je dal svojo hčerko vzgojiti v Švici in s tem je določil smer vzgoje v rodbinah abesinskih dostojanstvenikov. Tudi mladeniči iz boga-rih rodbin se vzgajajo v Evropi.

Abesinka se hitro prilagodi evropskim običajem, obleče evropsko obleko in sprej-me oblike evropske civilizacije. Abesinke so večinoma bistrih glav in zanimajo se v tujem svetu za vse, kar se dogaja. Po-vratku iz Evrope so pa vrne k svojim sta-rim narodnim običajem, le na dvoru se po-javijo ob izrednih prilikah tudi evropske obleke. Ločitve zakonov v Abesiniji niso redke, kajti koptična cerkev je ostala v tem pogledu zvesta določbam starega za-kona, po katerem zakonska zveza ni bila nerazdružljiva. Ločena žena ostane lastni-ka svojega premoženja, svojega dostojan-stva ne izgubi in lahko brez vsakih težav sklene novo zakonsko zvezo.

Elikzir ljubezni

Z otoka Ceylona so poslali v London cvetno skrivnostne rastline »Nagy Maru«, čije sok baje hnan v sobi zagonatno moč — vzbuja namreč v človeškem srcu ljubezen. Ali bomo zvedeli, kaj je prav za prav lju-bezen, ko bo moderna veda pod mikrosko-pom proučila ta eliksir? Ali bomo mogli premešati vsaki jedi nekaj kapljic te te-kočine, da se bo vnelo za nas srce onega, po katerem hrepenimo? Angloski pa tudi drugi sodniki zaenkrat eliksirja ljubezni ne priznavajo. O tem se je prepričala gospa Wakingsonova, ki je navzela dvema sta-rima po zakonski zvezi hrepenčima devi-cama Dori in Mabel Lyne, da ima eliksir ljubezni, ki ga je nazvala »Zep« in ki si ga je dala tudi bogato plačati. Dejala je, da zadostuje poškropiti z njim obleko in jo zažgati, pa bosta videh v dimu podobi svojih bodočih mož.

Menda pa stari devici svojih bodočih mož v dimu nista videli in tako je prišla Wi-kingsonova pred sodišče, kjer jo je zagovar-jal sam lord Irwin, bivši podkralj Indije. V njenem imetu je trdil, da je dobivala eliksir ljubezni naravnost s Floride. Sod-niki so pa kljub temu ostali skeptični in so obso-dili prodajalko eliksirja ljubezni na 18 mesecev.

Propadanje židovstva v Nemčiji

Lanska statistika Berlina prinaša tudi zanimive podatke o propadanju židovstva v Nemčiji. Že predlanskim je padlo šte-vilo židovskega prebivalstva v Berlinu na 163.796. Čisto židovskih zakonov je bilo sklenjenih predlanskim 1025, mešanih 371, židovskih ločitev je bilo 282, umrlo je 1226 židov in 1175 židovk, porodov je bilo pa samo 473 razen 102 porodov iz mešanih zakonov. To pomeni, da odpade na enega novorojenca pet umrlih.

Biološko nazadovanje pojaenjujejo tudi drugi podatki. Prasniki doraslosti, izpolnje-vo 13. leto, je proslavilo 475 dečkov, iz židovske verske občine je izstopilo 426 oseb. Javne višje deške šole je posebešno predlanskim 1506 židovskih otrok (leta 1933 se 3267), dekliške 1285 (2715), mestne srednje šole 204, (377) mestne trgovske šole razen židovskih 4614 (6264), specialne šole 113 (123). Skupno je posebešno javne šole predlanskem v Berlinu 7772 židovskih otrok, leta 1933 pa 12.746. To so pa najbli-ž podatki iz časov, ko še ni bil izdan nürn-berški zakon o ras.

Za razvoj radiologije sta služila zakonca Curie

iščemo skoraj vsak del človeškega telesa, a še daleč niso izčrpane vse možnosti. Ra-zen tega je dognano, da vplivajo röntge-novi žarki na živo tkano in tako je na-stalo lečenje, znano pod imenom röntge-noterapija. Z X žarki zdravijo zdaj zdrav-niki mnogo najrazličnejših bolezni. Naj-večji zdravilni pomen pa imajo ti žarki skupaj z radijem pri lečenju novotvorb. Röntgenovo odkritje pa ni obogatilo sa-mo zdravniške vede, temveč vse naravo, slove in lahko rečemo, da je izpremenilo tudi filozofijo modernega človeka. Saj je dalo to odkritje Henry Becquerelu pobu-do, da je začel proučevati fluorescenco na poseben radioaktiven način. To je pa zo-pet nepotilo zakonca Curie, da sta izoli-rala prvič redke radioaktivne vrste ra-dium in polonium, pozneje pa še mnogo drugih. Kako revolucionarno se je izpre-menilo naziranje na gmoto po teh odkrit-jih. Iz njih je nastala nova atomsko teo-rija in vsa zdaj tako uspešno prizadeva-nja razbiti atom. Obenem se je izpreme-nilo tudi naziranje človeka na sestav

ljati svojega naporega in nevarnega de-la v boljših razmerah. V mnogih bolnicah še nimajo potrebne opreme, da bi mogli zdravilniki delati z röntgenom brez nevar-nosti za svoje zdravje in življenje.

Ne samo pri nas, temveč tudi drugod po svetu štedijo pri stroških za zdravnike in strednice, zdravniškega osebja je pre-malo, da bi se moglo pri delu razvrstiti tako, da bi lahko utrujeni počivali. Mar-silke so zdravilniki in strednice od jutra do večera zaprti v temnih, slabo prezračenih prostorih, izpostavljeni pogubnim žarkom mnogo je primerov, da aparati niso za-dostno zavarovani, da je bolniško osebje bolno, da nima nočnega socialnega zava-rovanja in da se mora zdraviti več ali manj na lastne stroške, če oboli. Če jih röntgen trajno poškoduje, jih navadno odpuste iz službe in nihče ne čuti dolžno-sti skrbeti za nje. In vendar so to ljudje iz socialno šibkejših slojev, a njihovo delo je neobhodno potrebno v mirnem času in v vojni.

Zato bi bil moral v nedeljo v duhu pri-

Manica: Velika noč zakoncev Mrduh

Margareta, po božjih, posvetnih in nekdanj morda tudi po srčnih postavah prava zakonska polovica zadolženega in pravkar umrlega vpokočenca Mrduha, je s solznimi očmi zrla v blede obličje svojega življenjskega druga, s katerim je v miru in prepriju pretolkla toliko let.

Smrt povzroča mnogo sitnosti in po-tov. Tudi Margareta je morala misliti na to. Obrisala je svoje mokro lice, zaklenila bomo stanovanje ter se od-pravila, da uredi glede zvonjenja, pokop-pa in vsega, kar je treba.

Ko se je vrnila, bi jo bila malone za-dela kap. Mrduh, ki pravilno umrli je — migal z očmi, gibal z rokami in vsem telesom ter — joj — mirno vprašal Margareto, kje za boga, se je mu-dila tako dolgo.

— Ka — kaj — pa — moj ljubi mož, misliš, da si umrl!

— Saj sem umrl, Margareta, res, umrl sem — je pritrdil Mrduh ter se napol dvignil v postelji.

— I, kako neki? se je čudila ženica in pri tem že nekoliko duševno urav-novešena sedla na rob postelje. Mrduh, to je bil krč, le verjem mi, sa-mo krč je bil!

— Ne, ženica, res sem umrl. Toda vrnil sem se, ker me na onem svetu nikjer niso marali. Čuj, da ti povem! V trenutku, ko sem se sprostil svojih revmatičnih kosti, sem že kakor lahno peresce poletel v sinje višave ter se sam ne vem kako, znašel pred nebeškimi vrati. Potrkal sem malo ter v strahu in trepetu zastokal: Orešna duša, pripravi se!

Zlati ključ se je zaobrnil in takoj sem že gledal čestitljivo obličje vra-tarja Petra, ki sem ga spoznal po bra-di. Ali čudo! Sveti vratar mi grehov ni kar nič zameril, nego me je kratko vprašal, če imam kaj denarja.

— Denarja — sem se začudil. — Ne tega pa nimam. Ga nisem imel na zem-lji, še manj pa tu!

— Potem ne bo pri nas nič — me je oplašil čestiti vratar. — Le malo ljudi pride danes v nebesa, a še tisti redki so vsi revni. Mi pa rabimo za vzdrževanje raja denar. Treba je vedno kaj popraviti, pozlatiti. Pomisli, te luči... To stane, prijatelj. Torej, kot rečeno, pri nas ne bo zate nič. Zgleda se v peklu, morda bo tam kaj!

To reki, mi je zaklenil nebeška vra-ta pred nosom.

Ves skrušen sem poletel dalje in se kaj kmalu znašel pred pekdom. Vrag — vratar črn kot čistokrvni zamorec, mi skoči naproti in — čudo, prečudo — tudi ta me vpraša, če imam kaj de-narja s seboj.

To mi je bilo pa že preveč. Skoraj iežno vprašam, le čemu jim je v pe-klu denar.

— Predvsem za kurjavo, odvrne ohotlo vrag. — Poslednji čas pa zbra-

mo denar za razširjenje pekla, ki je tako nabasan, da poka na vseh kon-cih in krajih.

— Križ božji! — vzkliknem — pa zakaj mora toliko ljudi v peklo?

— Zaradi preklinjanja, kratko od-govarja vrag.

— A čemu toliko kolnejo?

— Čemu, ha, ha, — se zareži vrag. — Imajo pač takšno potrebo. Brezpo-selnj kolnejo, ker ne dobe dela, urad-niki kolnejo, ker jim ščipljejo plače, trgovci kolnejo radi velikih davkov, kmet kolne nad dolgovi, sploh danes kolne vse. Zato se nam je peklo tako natrpalo, da smo iz strahu postali pre-videjši. Zadnje čase sprejemamo le ta-ke, ki imajo denar, s katerim bo mož-no razširiti peklo. Kdo bo napravil načrt, ne vem. Arhitektov imamo tu štak dosti.

Denarja jaz nimam — miko zavaj-kam, ker —

— Bum! — se s silnim truščem za-pro peklenska vrata in jaz — oživim ter se znajdem spet tu.

— Jaj, jaj, ti ubogi Mrduhec, — ga mišuje ženica. — Torej bi rekla, da je tudi na onem svetu kriza. Sicer pa možek moj ljubi, prav je, da so te po-skali nazaj, čisto prav! Kajti umreti je danes luksuz, ki ga ne zmore vsak. Prav zdaj sem urejevala za tvoji po-greb. Brrr — vse je treba plačati vna-prej: krsto, jamo, zvonjenje, pokop — oh — res bi ne premogla vseh stroškov in končno bi te morala obdža-ti tu mrtvega. Je pa že bolje, da si živ!

— Tako je, Margareta. Bodiva ve-sela, kar se le da! ... Prav ta hip mi je šinila v glavo misel, da je danes velikonočna sobota. Spodobaj se, da si privoščila pol litra vina in koga šunka!

— Ni mogoče, možek, ni mogoče. Na kredit ne dobil nič. Pa pijva vodo, jej-va kruh, šunko si pa samo misliva!

Mož se je udal. Jedla sta kruh in v duhu prigrizovala šunko. Bila sta za-dovoljna, kajti misli in želje po šunki so bile zastojni in neobdavnene, kar je za sedanje čase tudi normal.

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

v LJUBLJANI, Gosposka ulica šte. 12, telefon šte. 2176, 2276

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD IN SPLIT

Ekspozitura v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Za praznovanje Velike noči
je prav prikladno

novo bok pivo

pivovarne UNION

Ne pozabite ga okusiti!

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklic

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

BUFFET

S. J. Jeraj, Ljubljana Sv. Petra
cesta 38. vam nudi prvovrstna
pristna vina in zganje za praz-
nike po sledečih konkurenčnih
cenah:
Haloško belo ltr. Din 7.—
Srbsko črno ltr. Din 8.—
Cviček ltr. Din 9.—
Rizling ltr. Din 9.—
Muškati silvanec ltr. Din 12.—
Mošangar sladki ltr. Din 5.—
Hruševci stari ltr. Din 4.—
Zganje: ltr. Din 22.—
Tropinovec ltr. Din 22.—
Slivovka ltr. Din 24.—
Brinjevec ltr. Din 32.—
Marelički ltr. Din 36.—
Pri večjem odjemu primeren
popust! 1162

TRGOVSKI LOKAL

v Kranju, na najprometnejši
točki, oddaljen takoj v najem. —
Priporočila se za urarja, manu-
fakturo, galanterijo, železnino,
trgovino s kolesi in šivalnimi
stroji, konfekcijsko, modno, klo-
bučarsko, dežnikarsko in papir-
no trgovino, torej vse razen
špecerijske in delikatesne trgo-
vine, ker je že v hiši. Pojasni-
la daje lastnik: Frane Majdič,
industrijski mlin, Vir. p. Dob-
domžale, 1256

DALMATINSKA VINA

so zelo nizkih cenah si pre-
skrbite za praznike pri Lasa-
nu, v Šiški: Cez ulico:
Črno Din 8.—
Belo „ 8.—
Rdeče „ 8.—
Viško „ 10.—
Vermut la „ 32.—
Varaština „ 32.—
Tropinovec „ 25.—
Figovec „ 30.—
Olivno olje „ 16.—
Vinski kis „ 5.—
Se priporoča Lasan Ivan. 1224

50 par entlanje

znanje vezanje zaves, pe-
rila, monogramov, gumbic,
velika zaloga perja a 6.75 Din.
Julijanec, Gosposvetska 12.
1/7

DAMSKIH SLAMIKOV

krašna izbira, nizke cene. Pre-
oblikovanje Din 25.—, Salon
»La femme chic«, Selenburgo-
va 6.-I. nadstropje. 1216

Priporočila se

KOŠAK IVAN

slikar in pleskar
Ljubljana
GORUPOVA ULICA 4.

SODARSKO posodo vseh vrst
poceni izdeluje Viktor Homan,
Strazišče pri Kranju. 1197

V NEDELJO in ponedeljek
vsi po pirhe v gostilno k Pa-
nju, Vegova 10. vino za prazni-
ke čez ulico 2 Din ceneje, toči
e priznana najboljši dolenski
cviček in prvovrstna štajerska
naravna vina, razna gorka in
mrzla jedila, vsak večer igra-
nje klavirja, petje, senčnat vrt,
balinišče i.t.d. Se priporoča in
že vsem prav srečno in vese-
le velikonočne praznike. Gostil-
ničar Tone Huč. 1225

GLASBA

Najnovejši šlagerji:

Carloca
Meine Lippen, sie küssen
so heiss.
HU-O-HO alter Schimmel
Regentropfen.
So schön wie du is Tonf.
(E) »Peter«
Heute fühl ich mich so
wunderbar.
samo po Din 30.—

elektroton
PASAZA NEBOTIČNIK

MALI OGLASI

»SLOV. NARODU«
IMAJO
SIGUREN USPEHI

PRODAM

POHISTVO
po najugodnejših pogojih doba-
vi Gospodarska zadruga, miz.
mojstrov v Ljubljani, Vegova
ul. št. 6. 1261

SLUŽBE

V FOTO-galant. trgovino
sprejemam zanesljivo osoto —
ev. družabnika (ico). Ponudbe
pod »Vpeljano podjetje«. 1247

SPREJMEM mesarskega po-
močnika, ki bi opravljal tudi
hišna dela in učenca. Sprej-
mem tudi mlinarja v mlino z
motojem na sesalni plin s
parom kamnov. Ivan Prahin,
Savski Marof kolodvor. 1270

RAZNO

AUTOLIČILCI!

Veliko zalogo Oksila in Durila
lakov za lakiranje avtomobilov
v vseh barvah priporočila po
najnižjih cenah

R. HAFNER

Ljubljana VII
Celovška c. 61 — Telef. 35-65

ZA PRAZNIKE VAM NUDI

Gostilna Univerza
prvovrstna dalmatinska bela in
črna vina, opolo Din 10.—,
Dingač Din 12.—, cvček Din
12.— ter pristna štajerska vina.
Mrzla in gorka jedila.

VESELE PRAZNIKE ŽELI
gostilničarka REZ

KOLESA

malo rabljena in nova vseh
znamk poceni kupite pri
»PROMET«
(Nasproti križnake cerkve)

Na drobno!

Na debelo!

Najceneje in najboljše kupite vse prvovrstne
vrvarske lastne izdelke

motvoz, žimo, volno, afrik
nepremočljive konjske
plahte itd.

samo pri

Prvi kranjski vrvarni in trgovini
s konopnino

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. Tel. št. 2441
MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 20. Tel. št. 2454
CELJE: Kralja Petra cesta št. 33

Dalmatinska vina

izbrane kvalitete ravnokar prispela za velikonočne praznike!
Opolo, viško, posebno fino belo viško, črni kuč lastnega pri-
delka, prošek stari iz suhega grozdja, štajerski rizling — toči

GOSTILNA »JADRAN«, Florjanska ulica 33
in VINOTOČ, Poljanska cesta šte. 17,
po priznani nizkih cenah. Pri večjem odjemu 8.— do 10.—
Din liter.

Vesele velikonočne praznike želi ter se priporoča
Vladimir Miloš

POCENI — KRIZI PRIMERNO —
ZA MALO DENARJA NOVO OBLEKO!
ako prinesete staro v naše sprejemališče za barvanje in
snaženje — LJUBLJANA, VOŠNJKOVA ULICA ŠTEV. 4
(prejšnja Cesta na gorenjski kolodvor)

v krojačnico M. PREZELJ,
kjer se prevzema za TOVARNO WAGNER, RADOVLJICA
Vsa oblačila se lepo popravijo in elegantno zlikajo!

POZOR! GOSTILNA BAUS

ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE VAM NUDI
prvovrstna dalmatinska vina ČEZ ULICO a Din 8.—
Svojim stalnim odjemalcem postrežem z brezplačnim veliko-
nočnim prigrizkom, ter želim vsem skupaj veselo Alelujo!

V. BAUS, Krakovski nasip 14

VILI FRANCHETTI

vijudno sporoča vsem svojim cenjenim strankam, da je v
Tavčarjevi ulici št. 3.

otvoril lastni frizerski salon za dame in gospode.
Specialno

barvanje las
Priporočila se!

Za velikonočni teden in praznike:

Belo vino 12% iz okolice Niše, liter Din 8.—
Prokupekno črno 12% Din 8.—
Cviček Din 10.— Metliško rdeče 10.—
Rulandec 10.— (Te cene veljajo čez ulico.)

VESELO ALELUJO VSEM NAŠIM GOSTOM!

VINARNA KAJFEŽ — Nebotičnik

prevoznih triciklov, šivalnih strojev. Cenik franko.
»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta šte. 26.

IVAN ROZINA

(PREJE »ORIENT«)

trgovina barv in lakov, Ljubljana

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, šolskih, stu-
dijskih in umetniških barv. Firneži, laki, stekalrski in
mizarski klij, šelak, spirit denat, lučila »Artic, tuš,
pastele ter sploh vse slikarske in plekarske potrebščine.
Velika zaloga vseh vrst vodno svežega mavca. Naj-
nižje cene in najboljša postrežba.

Prodajalna: TYRŠEVA (Dunajska) CESTA 14
poleg trgovine Schneider & Verovšek. 11500

OGLAS:

Vsi si želimo konca nepovoljnega stanja na denarnem trgu
in iz tega izvirajoče gospodarske krize! Priznanje, ki ga po
celi državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzor-
ni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vztrajnosti
slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do
takega ugleda in pripomogli domovini do blagostanja!

Pomagajmo si sami!

Vlagajmo svoje prihranke, vir blagostanja, v domači naj-
večji denarni zavod, to je

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA
V LJUBLJANI

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«,
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

BODOČNOST je za vas NEZNANA DEZELA

Če boste spoznali vašo štirinajseto pot, ne oklevajte,
ampak pišite astrologu, ki bo namočil in množil vašo
Vašo štirinajseto srečo.

Gotovno se vam je že zgodilo, da ste prišli v neznan
kraj, kjer niste poznali cest in poti. V takem položaju se
niste prepustili golemu strahu in prodali temni negotovosti,
temveč ste povprašali kakega domačina, da vam pokaže, kod
in kam? Zakaj bi ne povprašali, kadar
gre na vaše najljubše, ljubezni in
bogatstvo. Noravost pa je, da vse
te sgrejete in vam sreča nedebe radnji
bip. Ta Vas morda čaka bogata, lju-
boča žena, ta Vas čaka karijera, bla-
gostanje. Vi pa se trdovratno držite
svojih naved. Loterijški napovedi se
vam odmakajo! Zakaj pa izbirate slabe
števčke in igrate v nepovoljnem času?

V takih vseh vrstah momentih se prepustite golemu stu-
hu in njegovim kapricam. Namerno da bledite v negoto-
vost, nejasnosti in ugibanjih, pišite astrologu, ter pri Vaših
tudi za nasvet. On je poklican, da vam bo odkril in razpustil
vodnik Vaše sreče.

Zahvaljevali od njega Vašo štirinajseto prognozo, da boste
spoznali smer Vaše bodočnosti in ki po tej poti sreči in
uspehom nasproti.

Spoznati boste juno in znanostno to, kar morate študij
na blagor in uspeh pri vseh težavah in področjih, ter pri Vaših
odločitvah.

Grafološki bureau vam pokaže v Vaši štirinajseti po-
godi pot do Vaše sreče in vam namenjane usoda.

Vsak dan nam pošta prinese dokaz našega dela in us-
peha naših študentov. Prosim, študenti:
sila vsebine Vašega cenjenega listca, s katero se študi-
jeva štirinajseta in moje psihanalize, se vam napreduje
zahvaljujem. Vsa Vša posvetila in nasveti so za mojo bo-
dočnost štirinajseto važni. Sem zelo resen, ker se vse
Vaše napovedi izpolnjujejo. Čudim se samo, kako ste mogli
podati tako točno opis mojnega prošlega življenja in mojih
neuspehov. Sedaj vem, ko so se začele Vaše napovedi izpol-
njevati, kdo je moj vodnik na moji bodoči štirinajseti poti.
Da vam pisмено izrazim zahvalo, me je napeljal tudi loterij-
ski uspeh, ki sem ga dosegel v posluhu kole kolektivnega
igralna. Zahvaljujem se vam za Vaše delo, vam vedno
hvaležen — Jernej Kavčič, dipl. tehnik, Maribor.

Pišite brez odloga, poljube še danes Vaš rokolo in re-
jet datum ter 30 Din kot honorar za Vašo psihanalizo in
skico Vaše štirinajsete prognoze.

Stalna in točna adresa se stali:

Grafološki bureau — CELJE

poštni predal 106

Narodna tiskarna

LJUBLJANA

KNAPLJEVA

5

IZVEŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA

TER SE
PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

DOBRO IN CENENO

hrano vam nudi najboljša jedilnica v centru mesta

moderna menza NOVA KUHINJA

Aleksandrova cesta šte. 5, I. nadstropje.
Izbira po jedilnem listu, postrežba restavracijska.

Se priporoča: Terezija Kmetič, lastnica.

KRASNI VZORCI ZA ZAVESE

ravnokar prispeli!

ROBERT GOLI

SELENBURGOVA 3.